

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı 11 Şubat 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü ve geçen haftaki gündemine; iletişim ve enformasyon teknolojilerindeki gelişim ve değişime; Türkiye'de temsilcilik açan sosyal ağ sağlayıcıları ile sosyal medya hesaplarına sansür uygulanmasına ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İçişleri Bakanlığı bünyesindeki dijital dönüşüm uygulamaları, stratejileri, mevcut durum ve hedefleri hakkında sunumu

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

5'inci Toplantı

11 Şubat 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu saat 13.08'de açıldı.

Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman, Komisyonun bugünkü ve geçen haftaki gündemine; iletişim ve enformasyon teknolojilerindeki gelişim ve değişime; Türkiye'de temsilcilik açan sosyal ağ sağlayıcıları ile sosyal medya hesaplarına sansür uygulanmasına ilişkin açıklama yaptı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından, İçişleri Bakanlığı bünyesindeki dijital dönüşüm uygulamaları, stratejileri, mevcut durum ve hedefleri hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 15.45'te toplantıya son verildi.

11 Şubat 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.08

BAŞKAN: Hüseyin YAYMAN (Hatay)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova)

SÖZCÜ: Zeynep YILDIZ (Ankara)

KÂTİP: İbrahim Ethem SEDEF (Yozgat)

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok kıymetli milletvekillerim, çok Kıymetli İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu Bey, Dijital Mecralar Komisyonumuzun çok değerli personeli, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok değerli uzmanları, çok değerli basın mensupları, İçişleri Bakanlığımızın çok kıymetli bürokratları, çok değerli arkadaşlar; hepiniz hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, Komisyon toplantımızı açıyorum. *

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü ve geçen haftaki gündemine; iletişim ve enformasyon teknolojilerindeki gelişim ve değişime; Türkiye'de temsilcilik açan sosyal ağ sağlayıcıları ile sosyal medya hesaplarına sansür uygulanmasına ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok değerli milletvekillerim, bugün çok önemli bir konuyla ilgili çok önemli bir misafiri ağırlıyoruz. Sayın Bakanımıza Komisyonumuzun davetine icabet edip geldiği için sizlerin huzurunda en başta teşekkür ediyoruz.

Sözlerimin başında müsaadenizle birkaç hususun altını çizmek istiyorum. Son çeyrek asır bütün dünyada inanılmaz bir değişimin, dönüşümün yaşandığı ve küreselleşme çağının bir anlamda dijital çağa dönüştüğü bir süreçten geçmekteyiz. Bu değişim kavramının ana fikrini iletişim ve enformasyon teknolojilerindeki gelişim ve değişim oluşturmaktadır. Corona süreci, bu dijital dönüşümü, değişimi daha da hızlandırmış ve bir anlamda süreçlerin erken doğum yapmasına vesile olmuştur. Bu tartışmalar ve bu süreçler geleneksel yönetim yapılarının, geleneksel hukuk düzenlerinin topyekûn değişmesine, devlet-vatandaş ilişkisinin, siyaset-vatandaş ilişkisinin de temelden değişmesinin önünü açmıştır. Ekonomik ve siyasal bağımsızlık kavramlarının yanına dijital bağımsızlık, siber egemenlik, siber vatan gibi yeni kavramlar eklenmiştir.

Komisyon olarak, ben tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Komisyonumuz kurulduğundan bu yana çok önemli çalışmaların altına imza attı, atmaya devam ediyor. Geçen hafta Ulaştırma Bakanlığının yetkilileri buradaydı, Bakan Yardımcımız geldi, burada sunum yaptı ve gündemdeki konularla ilgili başta, sosyal medyadaki dijital sansür, dijital faşizm, ulus aşırılaşan sosyal mecraların kendilerini ulusüstü görmesi, ülkelerin üzerinde görmesi ve bir anlamda bir dijital diktatörlük gibi kavrama dönüşmesini burada konuştuk; Sayın Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri bize bilgi verdiler. Komisyonumuz, bildiği üzere uluslararası sözleşmeler ve Anayasamızca güvence altına alınan özel hayatın gizliliği, kişisel verilerin güvenliğinin sağlanması, şeffaf bilgilendirme ve hesap verebilirlik

*Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

konularında vatandaşlarımızın çıkarlarının takipçisidir ve koruyucusudur. Zaten tam da bununla ilgili de Sayın Bakanımız bize hem kendi Bakanlıklarındaki dijital dönüşümü, dijital yenilenmeyi hem de Türkiye'deki genel konularla ilgili bilgileri verecek.

Hepinizin bildiği üzere, 5651 sayılı Kanun doğrultusunda Türkiye'de şu ana kadar temsilci açıklayacağını söyleyen platformları bir kez daha sizlerin huzurunda ifade etmek istiyorum: Facebook, Instagram, TikTok, VKontakte, YouTube, Dailymotion, LinkedIn, Spotify, Netflix, Amazon Prime şu ana kadar Türkiye'de temsilcilik açma kararı almışlardır. Bu kararlarını biz Komisyon olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak çok olumlu buluyoruz ve kendilerine teşekkür ediyoruz. Bu kararın Twitter, Periscope, ve Pinterest için de inşallah, olumlu bir geri dönüşe vesile olmasını diliyoruz.

Çok değerli milletvekillerim, çok değerli misafirlerimiz; aslında genel konuları sizler de çok iyi biliyorsunuz. Yakın zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nde Amerika Başkanı Trump'a karşı uygulanan dijital sansürün bir benzeri bugün burada, Komisyonumuzda olan Sayın Süleyman Soylu Bey'e yapıldı. Bununla ilgili biz, Komisyon olarak da bireysel olarak kendi tepkilerimizi gösterdik. Aynı şekilde Milliyetçi Hareket Partisinin lideri Sayın Devlet Bahçeli'ye yapıldı. Yani terör örgütlerinin her türlüşünün, PKK'nın, PYD'nin, DAESH'in ve diğer terör örgütlerinin sosyal medya hesaplarına bir sansür uygulanmazken seçilmiş olan siyasetçilerin hesaplarına sansür uygulanmasını bir kez daha kınıyoruz, asla kabul etmiyoruz ve bunu doğru bulmuyoruz. Bu, bugün Sayın Devlet Bahçeli'ye yapıyor olabilir, yarın başka bir genel başkana yapıyor olabilir, biz, o gün de ona karşı çıkacağız. Bunun bir kez daha altını çizmek isteriz.

Çok değerli milletvekillerim, çok değerli misafirler; evet, yani burada Twitter'ın, bir takım şirket kurallarından bahsetse dahi bu kuralları kimlere karşı uyguladığı, kimlere karşı uygulamadığı ve kendilerini demokrasi üstü görmelerini biz doğru bulmuyoruz. En son Diyarbakır Anneleri'nin hesabının sansürlenip diğer taraftan PKK, PYD sözcülerinin hesaplarının açık olmasını biz milletimizin vicdanına havale ediyoruz ve kınadığımızın altını çiziyoruz. Aynı şekilde İslam düşmanı Danimarkalı siyasetçiler, Hollandalı siyasetçiler... Avrupa'da pek çok İslam karşıtı siyasetçiler var biliyorsunuz ve Wilders diye gerçekten İslam hakkında çok olumsuz sözler söyleyen insanların hesaplarının engellenmeyip bir taraftan böylesine bir dijital faşizme varan uygulamaların olmasını kabul etmediğimizi bir kez daha ifade etmek isteriz.

Sözlerime son verirken, emperyalizmin bir küresel aparatına dönüşen sosyal medya şirketlerini milletlerin kendi iradelerine saygı göstermeye, demokrasiye bağlı kalmaya ve ifade özgürlüğüne gem vurmamaya davet ediyorum. Biz, Komisyon olarak her alanda olduğu gibi dijital alanda da yerli ve millî veri güvenliğinin sağlanarak dijital sınırlarımızın korunması hususunu hem Türkiye Büyük Millet Meclisinde hem de yürütmede bu konuların takipçisi olacağımızın altını çizmek isteriz.

Çok değerli milletvekillerim, çok değerli misafirlerimiz; evet, şimdi Bakanımızı dinleyeceğiz, ben bir usul önerisinde bulunmak istiyorum, sizler de uygun bulursanız. Sayın Bakanım, ne kadar süre istersiniz sunumunuz için? Gördüğünüz gibi Komisyonumuz çok demokratik efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yirmi beş dakikada biter herhâlde.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tamam efendim, size sunumunuz için yirmi beş dakika süre veriyoruz, değerli vekillerim de uygun buluyorsa. Tuncay Hocam...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Tabii, tabii, uygun buluyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ayhan Bey...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Bakanımız ne zaman bitirirse o zaman bitirelim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz nezaketen soralım. Sonra da yine, çok değerli milletvekillerimizin soru cevapları olacak, onları alacağız.

Değerli Bakanım, söz sizin. Ben tekrar bu kadar yoğun programınız arasında ilk davetimizde -ki daha önce gelecektiniz biliyorum fakat Meclis programı uygun olmadığı için gelemediniz- geldiğiniz için biz çok teşekkür ediyoruz.

Söz sizin efendim.

III.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İçişleri Bakanlığı bünyesindeki dijital dönüşüm uygulamaları, stratejileri, mevcut durum ve hedefleri hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, Dijital Mecralar Komisyonunun çok kıymetli üyeleri, değerli milletvekillerimiz; İçişleri Bakanlığı bünyesindeki dijital dönüşüm uygulamaları, stratejimiz, mevcut durum ve hedeflerimizle ilgili olarak hem genel bir değerlendirme yapmak hem bilgilendirme yapmak üzere huzurlarınızda bulunuyor, her birinizi sevgiyle, saygıyla ve hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle, sabahleyin Karabük'teydik, onların da çok selamları var. Karabük'te yine dijital mecraları ilgilendiren bir meseleyle ilgili bulunuyorduk.

Bugün, Avrupa 112 Acil Çağrı Günü ve Türkiye'de özellikle 21'inci asrın başından itibaren bu konulara verdiği ehemmiyetle birlikte 112 acil çağrı... Bildiğiniz gibi Amerika 911 kullanıyor, Avrupa müktesebatı da 112 kullanıyor. 2009 yılında biz, Antalya'da özellikle il bazında tüm acil çağrıların 112 altında toplanması konusunda bir adım atıldı, ardından Burdur ve 24 vilayete 2016 yılının sonuna kadar ulaşıldı ve ondan sonra bir adım daha attık çünkü dünyanın da çok iyi analiz ettiği ve aslında yürüttüğü bir mesele bu ve attığımız adım hepimizin onur duyacağı, kendi evlatlarımızın yazdığı yeni nesil bir yazılım ortaya koyduk 112'de. Ve 155, 156, 157 gibi birçok yani ormandan itfaiyeye, sağlıktan Emniyete ve Jandarmaya, AFAD'a kadar birçok alanı kendi numarası altında toplayan çok başarılı bir çalışma yürüyor.

Bir değişiklik yaptık, kamuoyunun pek bilgisi olmadı, kurgulama şöyleydi, özellikle buranın da bilgisi olması için söylüyorum, 112 Acil Çağrı Günü'ne ithafen böyle bir giriş yaptım: Her ilde 112 birimi kurulacak, yanında bir veri merkezi de olacak çok doğal olarak, o veri merkezi ile orası kendisiyle birlikte çalışacaktı. Fakat biz arkadaşlarımızla yaptığımız değerlendirmede şimdi Siirt Valimiz ve Kütahya Valimiz Ali Çelik ve Osman Bey'le yaptığımız değerlendirmede şöyle bir karar aldık: Bir, maliyeti düşürmemiz gerekir. İki, bütün sistemi birbiriyle entegre etmemiz gerekirdi ve bütün veri merkezlerini kaldırdık, gerekli güvenlik tedbirlerini alarak hepsini buluta yükledik. Tahmin ediyorum ki yanlış bilgi vermeyeyim ama yirmide 1'e düşüşü söz konusu oldu. İki, veri analizi konusunda birbirleriyle de örtüşürmeyi sağlayabilecek çok önemli bir adım attık. Hem bize ayrılan ödeneği çok ciddi şekilde düşürmüş olduk hem de 112'ye yeni nesil yazılımla ilgili çok önemli bir adım atmış olduk.

Burada bahsedeceğim, bu yıl 31 Haziran itibarıyla tüm Türkiye'de 112'ye geçmiş olacağız. Yani 155, 156, 157... Hakikaten bu bizim için önemli bir projeydi, bunun için çok çaba sarf ettiğimizi bilmenizi isterim, hakikaten çok çaba sarf ettik ve sağ olsun, Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konuda önemli bir desteği oldu ve hem yolumuzu açtı hem de tıkanıp yerlerde ciddi bir itekleyici güç ortaya koydu, bizim için çok kıymetliydi. Yani 2016 yılına kadar yapılan ilk 24 ilde yine 112 kullanılıyor ama yeni nesil yazılım yok, onları da arkadaşlarımız yine millî ve yerli bir adımla –ki burada biraz sonra bahsedeceğim her şeyi, kendi çocuklarımıza ne kadar güvenmemizin sonucunu olarak onurla

ve gururla elde ettiğimizi ifade edeceğim- o 24 tane yeni nesil yazılıma geçecek, yıl sonu itibarıyla geçmiş olacak. Böylece 30/6/2021 itibarıyla tüm Türkiye’de 112’ye geçeceğiz, 24 tane eski yazılımı 31/12/2021 itibarıyla yeni yazılıma geçirmiş olacağız.

Bunun ne faydası olacak, onu da anlatayım. Örneğin İzmir vilayetinde en fazla kazaların nerede olduğunu, sebebinin ne olduğunu, ne teşkil ettiğini yazılım üzerinden analiz edebileceğiz. Hangi kavşaklar, hangi alanlar, hangi noktalar, hangi saatler veya orman yangınlarının Hatay’da en çok hangi bölgelerde çıktığını ve buralara ne kadar zaman diliminde müdahale edildiğini veya edilemediğini, bunun dışında ambulansların özellikle acil müdahalede ne kadar zaman dilimi içerisinde ulaşabildiklerini, hangi bölgelerde daha fazla kaza olduğunu, acil müdahale sağlık ekiplerinin hangi bölgelerde olması lazım geldiğini net olarak, daha birçok şey sayabilirim, bütün bunları çok iyi analiz edebilecek ve ortaya koyabilecek bir yöntemi 112 bize kazandırmış olacak. Vatandaş vergisini verir, askere gider, devlete görevini yapar; onun devletten beklediği zor zamanında devletin ona ulaşmasıdır, devletin en önemli görevlerinden bir tanesi budur. Burada da bu devletin bu görevini ifa etmesinin bizim için de yani devlet yönetiminde bulunan bireyler için de çok önemli olduğunu söylemek isterim; bu, fert olarak da bizim için önemli, millet olarak da bizim için önemli.

Buradan bir meseleyi daha söyleyeyim. Biraz sonra anlatacağım meselelerde bizim dijital teknolojiye aldığımız mesafenin esas itibarıyla etrafımızda bulunan gelişmeye matuf ülkelere yönelik her birinin bir yardım ve ihraç kalemi olacağını da ifade etmek isterim. Yani biz buralarda çok geliştik, çok mesafe aldık, Orta Asya’dan Orta Doğu’ya kadar hatta Balkanlara kadar birçok yerde elde ettiğimiz bu kapasite gelişimini ihraç kalemi olarak ve aslında destek ve dostluk kalemi olarak da ortaya koyabilme kabiliyetine sahip olacağız. Bu konularda çok ileride ve Türkiye’nin üstün bir güzergâh çizdiğini de huzurunuzda söylemek isterim.

Yine, bu cümleyle ilgili şöyle bir değerlendirme daha yapmak isterim: Burada bulunmaktan çok mutluyum, bu Komisyonun olmasından da çok mutluyum çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinin hem kanun yapma, yasama yapmanın yanı sıra memleketin birtakım meselelerinde izleme yapmasını, değerlendirme yapmasını, bunu da Meclis gücüyle, milletin idaresiyle tarihe not etmesini ve dünyaya da bir mesaj olarak bırakmasını, topluma da bir mesaj olarak bırakmasını önemsiyorum çünkü toplumla karşı karşıya kalınan bütün meselelerin sahibidir Türkiye Büyük Millet Meclisi ve inaniyorum ki dijital mecralar gibi dünyanın da peşinde koştuğu bir meselede Meclisin ortaya koyacağı notlar ve değerlendirmeler de bir başka bakış açısı olarak bizim alanımıza da çok önemli katkılar sağlayacaktır. Tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kararından dolayı -çok haddimiz değil ama- tebrik ettiğimizi ve bu kararın bize de çok büyük bir faydası olacağını ifade etmek isterim.

Elbette ki 21’inci yüzyılın özellikle de içinde bulunduğumuz ilk çeyreğinin çok farklı tarifleri, çok farklı paradigmaları, daha açık bir ifadeyle tarihe attığı çok farklı imzaları söz konusudur, bunu hep birlikte yaşıyoruz. Güvenlik bu imzalardan biridir, doğal afetler bu imzalardan biridir, dünya göç haritasının farklılaşması bu imzalardan biridir, uyuşturucu bu imzalardan biridir. Ama aynı zamanda bu zaman dilimi; iletişim, teknoloji, bilgi transferi ve bunlara ait hız üzerinden tarif edilebilen bir zaman dilimidir. Türkiye olarak bu teknolojinin dünyadaki en ileri değil ama iddialı, gayretli ve belli alanlarda olan ülkelerinden biriyiz. 1980’lerde hepimiz, hepimiz hatırlarız, rahmetli Özal’la başladığımız, aslında onun enteresan bir kelimesi vardır, “transformasyon” diye bir kelimesi vardı, çok kullanırdı zamanında bu kelimeyi ama telekomünikasyon altyapısı alışkanlığımızı Özal geliştirdi rahmetli, Allah rahmet eylesin. 2002’den itibaren de internet ve GSM altyapılarına evirdik ve Türkiye’nin bugünkü dijital adımlarını da bu altyapı üzerine hep birlikte inşa ettik. Türkiye bugün özel sektörüyle ve kamu tarafıyla

biri diğerdinden geri kalmayarak, yetişmiş insan gücü ve bir kapasite üreterek dijital teknolojiye belli bir yere gelmiş ve ilerisini hedefleyebiliyorsa elbette ki bunda iletişim ve teknoloji altyapısı alışkanlığının etkisi büyüktür.

Burada milletvekillerimize bir şey söylemek durumundayım. 21'inci asırda devletlerin şöyle bir tehlikesi var. Yani bu, tüm devletlere ait bir tehlikedir. Takdir edersiniz ki özel sektör; hizmetler alanında, hizmetler sektöründe çok önemli atılımlar gerçekleştirdi. Hem kaliteye hem vatandaş memnuniyetine; müşteri memnuniyetine yönelik atılımlar gerçekleştirdi. Eğer devlet özel sektörle bu alanlarda rekabet edebilme kabiliyetine sahip olamazsa devlet itibar kaybeder, tüm devletler itibar kaybeder. Oysa devletlerin yapması gereken ve bu dijital mecralarda da teknoloji gelişiminde de kapasitesini ve kendisini en iyi noktaya taşıyabilmek ve özellikle özel sektörün rekabete zorlayıcı gücünü de en iyi noktada ortaya koyabilmeyi temin edebilmektir. Ben Türkiye Cumhuriyeti devletinin, ülkemizin devlet ile özel sektör arasındaki bu rekabet alanını çok iyi dengelediğini düşünenlerdenim ve devletin bu konuda birçok noktada da -yani kamunun- çok başarılı adımlara imza attığını da hem yaşayan, hem gören, hem hizmetlerinden faydalanan bir kişi olarak da memnuniyetle müşahade ettiğimi ve bu kapasiteyle her birimizin de gurur duyabileceğini burada bir kez daha ifade etmek isterim.

Konu gelince söylerim ama buna ait bir örneği söyleyeyim. Biliyorsunuz, bir salgın dönemini hep birlikte geçiriyoruz. Salgın dönemi, geçmiş dönemlerde elde ettiğimiz tecrübelerden bugüne tevarüs eden ve bize ait bir tecrübe oluşturan bir dönem değildir, hepimiz yeni yaşıyoruz. Yani sokağa çıkma yasaklarının, kısıtlamaların bu kadar geniş olduğu, bazen yaş kısıtlamalarının, bazen mesleki kısıtlamaların, bazen alan kısıtlamalarının bu kadar geniş olduğu bir dönemi dünya da yaşadı bizler de yaşadık. Biz ne yapmalıyız burada ve nasıl adım atmalıyız? Devlet burada vatandaşına nasıl el uzatmalıydı?

Bakın, çok net şehir kısıtlamaları yaşandı, insanlar kendi memleketlerine gitmek istediler. Özellikle 4 ana unsurdan 1'i olan üretim ve tedarik zincirlerinin kısıtlanmaması gerekirdi, engellenmemesi gerekirdi ve burada bir yöntem bulduk. Ya şunun olması lazımdı -klasik bir yöntem olmasın- kaymakamlıklara gidip kaymakamlıklarda sıraya girip oradan izin alması gerekirdi, hatta ilk başta böyle bir yöntemi deneyen vatandaşlarımız oldu. Ama bu böyle olmadı, bu şöyle oldu: MERNİS altyapımız çok güçlü, 112 altyapımız MERNİS altyapımızla çok üst düzeyde entegre ve bu, Türkiye'nin tamamına yayılı ve binlerce kullanıcının aynı anda devrede olabildiği bir sistemi içeriyor. Konya'ya gidecek, Rize'ye çaya veya Trabzon'a çaya gidecek, Giresun'a fındığa gidecek, Şanlıurfa'ya buğdaya gidecek, bir izin isteyecek, çok basit bir şey yapıyor, e-devlete giriyor İçişleri Bakanlığının -biz bakanlıklar içerisinde e-başvuru sistemine ilk giren Bakanlığımız yani yenisi var mı onu bilmiyorum, ekstra olarak ikinci bir başvuru sistemi- e-başvuru sistemine giriyor, e-başvuru sisteminde Tarım Bakanlığından bizim orayla entegre ettiğimiz kendi çiftçi kayıt belgesini oraya koyuyor. Eğer çay müstahsili ise ÇAYKUR'dan aldığımız müstahsil belgesiyle kendi Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını girerek orayla eşleştiriyor, bir saniye sürmüyor, ondan sonra dönüyor yanında gelebilecek 3 kişiyi T.C. kimlik numaralarıyla beraber oraya giriyor. Sistem, çiftçi kayıt belgesini veya çay müstahsili belgesini veya fındık belgesini onayladığı için hemen ona seyahat belgesi izni veriyor, onunla da bitmiyor, vatandaşımızın telefonuna seyahat belgesi izni mesajı da geliyor, onunla da bitmiyor, ayrıldığı ilçenin kaymakamlığına ve sağlık müdürlüğüne, gittiği ilin vilayetine, kaymakamlığına ve sağlık müdürlüğüne yani bu kişi şuradan şuraya transfer oluyor diye onu transferini bildiren belgeyi oraya iletiyor. Bu, havalimanı transferlerinde de, bu, otobüs transferlerinde de her birinde ayrı ayrı kendisini ortaya koyan bir sistem. Dünyada bu sistemi kuran kimse yok, böyle bir sistem kurulmadı. E, biz bunu Allah'a şükürler olsun, hakikaten tüm bakanlıklarımızla koordinasyonla, kendi bünyemizde harekete geçiren

bir unsuru ortaya koyduk ve gerçekleştirdik. Bunu şunun için ifade ettim: Bu teknolojiyi biz ne kadar etkin kullanırsak güvenilirlik sınırları içerisinde, vatandaşımızın zor dönemlerinde hayat standardını en yüksek noktaya taşıyabilecek kabiliyete ulaşırız diye ifade ettim.

Elbette ki bu zemin, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sağlam bir siyasi irade ve istikrar ortamıyla sağlandı ve bugün dünyanın zor bir döneminde, zor bir coğrafyasında işte, hep birlikte bu adımların sonuçlarını toplamaya çalışıyoruz. Bu adımların en önemlilerinden biri, çatı projemiz olan e-devlet kapısıdır. Birleşmiş Milletlerin -yansıda da görülüyor- bu konuda her yıl yayınladığı araştırma raporlarına göre, e-devlet hizmetlerindeki kapsayıcılık ve kalite sıralamasında Türkiye, e-devletin ilk kez hizmete açıldığı 2008 yılında dünyada 76'ncı sıradayken, 2020 yılında 23 sıra yukarı tırmanarak 53'üncü sıraya yükselmiştir. Hedefimiz, inşallah en kısa zamanda bu sıralamada ilk 10'a çıkmaktır. Türkiye'de Ocak 2021 itibarıyla e-devlet kullanıcı sayımız 52,1 milyon, bu platformda hizmet sunan kurum sayımız 722, platformun tamamında vatandaşa sunulan hizmet sayısı ise 5.450'dir.

E-devletin yanı sıra, pek çok projeye desteklediğimiz Türkiye'nin dijitalleşme hamlesinin en önemli aktörlerinden biri de geniş sorumluluk alanıyla vatandaşlarımıza temas eden kendi Bakanlığımızdır; İçişleri Bakanlığı. Hâlihazırda, İçişleri Bakanlığı olarak 2020 yılında e-devlete entegre edilen hizmet sayımız 152'dir. İnşallah 2021 yılı içerisinde 45 hizmeti daha entegre etmeyi planlıyoruz. Kısa adı KAYSİS olan Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi'nin alt uygulamalarından olan Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi'yle yine başlayan bir süreç oldu. Bu süreci yönetmek üzere, Bakanlığımızın Strateji Geliştirme Başkanlığına bağlı Dijital Dönüşüm Koordinasyon Birimi kuruldu. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından yürütülen Ulusal Veri Sözlüğü Projesi, İçişleri Bakanlığı bünyesinde yine Strateji Geliştirme Başkanlığımız altında yer alan Veri Yönetimi Daire Başkanlığı koordinatörlüğünde yürütülmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde dijitalleşme adımlarımızı atarken, sunduğumuz hizmetlerin “vatandaşa dönük” “kamuya dönük” ve “özel sektöre dönük” olarak 3 başlıkta topladık. Bu hizmetlerin büyük bir kısmını dijital ortama aktarmaya başladık. 2017 yılına kadar e-devlet kapısından sadece 51 hizmet sunuluyorken 2020'nin sonuna kadar e-devlet hizmetlerinin sayısı 311'e yükseltildi. Genel toplamda yüzde 610 oranında bir artış sağladık. İçişleri Bakanlığı, tüm kurumları arasında e-devlet üzerinden vatandaşa ve kamuya sunulan hizmet sayısı bakımından 2'nci sırada. Özel sektöre sunulan hizmet sayısı bakımından da 4'üncü sıradadır. Bunun yanı sıra, vatandaşların herhangi bir birime gitmeden başvurularını elektronik ortamda yapabilmesini sağlamak amacıyla 27 Ocak 2020'de devlet içerisinde e-başvuru sistemini hayata geçirdik. Yani pandemiden çok kısa bir süre önce ve bu da riskli bir şeydi bizim için, hakikaten riskli bir şey. Yani siz de ben de biliriz ki bu işlerde adım atarsın iyi olursa olmuş olur, kötü olursa dayağı yersiniz. Çünkü izleyeniniz, takip edeniniz, bir arza... Çünkü önemli de bir alan, herkesin de üzerinde bilgi sahibi olduğu bir alan.

194 hizmetin entegrasyon takvimini hazırladık, hâlihazırda 166 hizmet e-başvuru sistemimiz üzerinden vatandaşlarımızın hizmetine sunulmaktadır. Bu da önemli bir safhaydı. E-başvuru sistemimiz kısa zamanda yoğun talep görmüş e-devlet kapısında en çok kullanılan hizmetler arasında iki ayda 7'nci sıraya yükselmiştir. Dijital dönüşüm sürecinin bir diğer ayağını oluşturan yalınlaştırma çalışmalarında 4 temel ilke belirledik. Bunlar: Vatandaşlardan zorunla hâller dışında belge istenmemesi, vatandaş beyanının esas alınması, kamu kurumlarının bilgi sistemlerinin entegrasyonu ile bilgilerin elektronik ortamda temin edilmesi, vergiler, harçlar dışında başvuru ücreti alınmaması ve son olarak elektronik ortamda başvuramayacak vatandaşlar için hizmetin yerinde ifasıdır yani ayağına gitmektir, bu son maddeye ayrıca önem verdik. Vatandaşlarımızın bu hizmetlerden daha kolay yararlanması adına, online kılavuzların hazırlanması çalışmalarımız şu esnada devam etmektedir.

Ayrıca, yerinde ifa çalışmalarının kapsamı ve sayısını artırarak yaşlılarımızın da bu kolaylıklardan faydalanmalarını hedefliyoruz. Özellikle yani bu alanda var ama nüfusta Türkiye devrim yaşadı, yani bunu kendinizde yaşıyorsunuzdur. Örneğin, milletvekillerimiz diplomatik pasaport alıyorlar, bu da yeni bir gelişme. Bu diplomatik pasaportlarda dahi ortaya konan hizmet hızlılığını hissediyorsunuzdur. Aynı zamanda, Nüfus İdaresi kendi üzerine yine büyük bir risk aldı. Aldığı risk şu, bu biraz benim aculluğumdan ve biraz da iş bilmemeziğimden kaynaklanıyor. Biz, pasaportu, ehliyeti ve nüfus cüzdanını aynı günde devreye soktuk. Ya, mübarek yani bunu bir hafta sonrada sokarsın, ötekisini bir hafta sonra sok. Kimse böyle bir akıl da vermedi. Bugün olsa böyle yapmam ama hepsini aynı günde devreye sokuyoruz. Hem nüfus sistemine 2 ayrı katman daha getiriyoruz, yük -Emniyetten aldık- hem de tüm Türkiye’de aynı anda hizmete girecek. Yani aslında altyapımızı iyi hazırlamıştık ama yine de dijital mecralarla uğraşanlar bilir ki bir yükleme bütün sistemi çökertebilir. Hakikaten birkaç gece sabahlara kadar uyumadık ama -o dönem çalışan bütün arkadaşlarımıza buradan çok teşekkür ediyorum- bir iki günlük yavaşlamanın dışında yani hizmet yavaşlamanın dışında herhangi bir sorun yaşanmadan ehliyeti, pasaportu ve T.C. kimliği bir vesileyle bir arada verme imkânına sahip olduk. Bunun avantajı ne? Ya, bütün bilgiler aynı havuzda yani ikide bir ehliyete gidip ayrı bir parmak izi vermek, ayrı bir fotoğraf çektirmek bütün bunları anlam taşımayan... Modern, vatandaşın memnuniyetini de artırıcı bir hizmet yaklaşımı içerisinde olmak istedik.

Bu arada çaktırmadan bir iş daha yaptık. Bunu da söyleyeyim, bunu da bilmeniz lazım Sayın Başkanım. Nüfusta el ayası diye bir şey alınıyordu. Ya, saçma, dünyada karşılığı olmayan, birbiriyeli bir yerde entegre edemeyeceğimiz bir sistem. Dünyada bir sistem var; parmak izi var, bir de geometrik veri olarak yüz var. Biz niye el ayası alıyoruz ya? Derdimiz ne? Bir de el ayası almak öyle kolay bir iş değil. Makineye böyle bastırıyorsun, bir daha, terledi diyorsun, elini siliyorsun, bir daha bastırıyorsun. Bir anlamı da yok ne kriminal olarak ne suçların belirlenmesinde bir anlamı var fakat öyle bir şey olmuş. Niye olmuş onu da biliyor değilim yani. Bunu bir eleştiri olarak söylüyorum, niye olmuş? Böyle bir şey oluşmuş. Neticede biz onu çaktırmadan...

Bir de başka bir şey daha var. El ayasında bir sıkıntı daha vardı, onu da ifade edeyim. El ayasının taranması ile parmak izinin taranması arasında zaman dilimi açısından... Çünkü şöyle yapıyor: Atıyorum Ravza Hanım’ın parmak izini getirecek, koyacak. Diyelim ki: Bir yerden geçiyor -parmak izi havalimanlarında da var ya, yeni havalimanlarında- onu nereden alıyor? Onu ta veri merkezinden alıp getiriyor. Ya, el ayasını alabileceği bir yer yok, iki; onun alınma süresi ile el ayasının alınma süresi arasında işlenmesi açısından çok da büyük bir fark var ve bu bizim nüfus sistemimizi de gittikçe yavaşlatmaya başlamıştı. Böyle bir değişimi de gerçekleştirdik. Bize bir zararı yok, tam tersi entegrasyon açısından kâr da oluşmuş oldu. Tabii, burada şunu da söylemem gerekir: Nüfus müdürlüğü bu konuda hakikaten çok önemli yenilenmeler içerisinde oldu. Şimdi, nasip oldu konseptini de değiştiriyoruz. Eskiden bankalar yapardı, biliyorsunuz yani konsept değiştirme yaparlardı. Şimdi, hakikaten vatandaşımızın geldiği zaman çok modern bir alanda hizmet almasını sağlayabilecek şeyi de yapıyoruz.

Ayrıca, bu modern teknoloji bize neye yaradı? Doksan doksan beş gün randevu süresi vardı, şimdi randevu süresi diye bir şey kalmadı. Yani bu sistemle beraber kalmadı ve bu, çok başarılı bir yöntemle gidiyor.

İkinci sistemimiz bizim yalınlaştırma çalışmaları. Bu konuda da huzurunuzda bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bunu kendilerine bir güçlü ödev olarak gördüler. Hakikaten buradaki temel mesele de şu: Milletten çektiği en temel mesele bürokrasidir. Ya, şu belediyelere poşetin içerisinde evrak götürmekten, kamuya poşetini içerisinde evrak götürmekten millet yoruldu. Bu, ayıp bir şey

ya. Getirdiği fotokopiler; tapu fotokopisi, diploma fotokopisi, bilmem ne fotokopisi. Tek amacımız -yani yalın dille anlatmaya çalışıyorum- bu poşetin içerisindeki evraklardan vatandaşımızı kurtarmaktı; kırtasiyecilikten, bürokrasiden. Bu yalınlaştırma çalışmalarının başlatıldığı 2017 yılından bu yana belge yalınlaştırma çalışmaları; 656 hizmet ve 3.214 belge üzerinden yürütülmektedir. 2018'den itibaren – altını çizerek söylüyorum- 2.020 belge yalınlaştırılmıştır. Bu, önemli bir hizmettir. 2021 yılında ise 350 belgenin daha yalınlaştırılması hedeflenmektedir.

Bunun yanında Bakanlık hizmetlerimizde elektronik olarak temin edilmesi mümkün olan belgelere yönelik ilgili kurumlarla veri entegrasyonu çalışmaları yapılmış, 49 protokol imzalanarak entegrasyon süreçleri başlatılmıştır. Yani bütün kurumlarla entegrasyon çalışmaları ne sağlayacak? Her kurumdan ilgili belge, dijital mecra üzerinden gelecek ve vatandaşın bu belgeyi sorma, sorgulama, getirme “Git, al, gel.” diye ona söylenme anlayışı ortadan kalkmış olacaktır ve birçoğunda da oldu zaten. Dijital Dönüşüm Koordinasyon Birimimizce, dijital dönüşüm çalışmaları kapsamında 3’ü kanun ve 24’ü yönetmelik olmak üzere toplam 41 mevzuat çalışması yapılmıştır.

Dijital dönüşüm süreçlerinin vatandaşlara hizmetlerimizin ulaştırılması ve kolaylaştırılmasının yanında bir diğer getirisi, kamu yararına sağlanan tasarruftur. İçişleri Bakanlığı, dijital dönüşüm çalışmaları neticesinde 2020 yılında -2019’u söylemiyorum- e-devlet hizmetleriyle 4,1 milyar lira, yalınlaştırma çalışmaları sonucunda 1,4 milyar lira ve e-başvuru sistemine dâhil edilen hizmetlere yönelik başvurularla 280,3 milyon lira tasarruf sağlanmıştır. Bunlarla birlikte, Bakanlık olarak dijital dönüşüm kapsamında uygulamış olduğumuz tüm projelerle, 2020 yılında toplamda 9,1 milyar lira tasarruf elde ettik. Sağlanan tasarruf miktarının hesaplamasında –diyebilirsiniz ki: “Siz bunu nasıl hesaplıyorsunuz?”- geçmişte Başbakanlık tarafından hazırlanan standart maliyet modelinde yer alan idari yük hesaplaması yöntemi kullanılmış, başvuru sahibinin saatlik ücreti, belge ücreti, yol masrafı, otopark bedeli gibi gider kalemlerinin dâhil edildiği bir formülle tasarruf edilen değer hesaplanmıştır.

Çok kıymetli milletvekillerimiz, Sayın Başkanım; kamu güvenliğinden nüfus hizmetlerine, afet farkındalığının oluşmasından göç hizmetlerine, sivil toplum hizmetlerinden yerel yönetimlerin altyapı sistemlerine kadar birçok hizmeti, yerli ve millî teknolojileri kullanarak dijital ortama aktarmak amacıyla çok sayıda proje yürütüyoruz. Müsaadenizle bu projelerin bazılarından bahsetmek isterim. Tüm vatandaşlarımızla bir şekilde temas... Size şunu söyleyeyim: Bazı vatandaşlara kolaylaştırıcı hizmeti de -yani beni başışlayın burada Meclis var tabii- kanun çıkmadan kendimiz sağladık, kanunu peşinden getirdik; riski de kendim aldım. Yani bunu sağlamak lazımdı çünkü vatandaşlarımızın bu konuda ortaya koyduğu talep en üst düzeydeydi, bunu yaptım, sonra da kanun peşinden geldi çünkü kanunun ne zaman çıkacağı ve nasıl çıkacağı, hangi zaman diliminde çıkacağı -bizim kanun süresini o dönemlerde söylüyorum, bizim de yasamanın içerisinde bulunduğumuz dönemler için söylüyorum- ve burada da çok başarılı işler yapıldı, gerçekleştirildi, kanun da peşinden gelivermiş oldu. Örneğin, bizim kurumlarımızda işte, birtakım savcılık belgelerinin gidip başka kurumlardan savcılık belgesinin alınıp alınmaması, oysa biz alabiliyoruz. Bir talimatla beraber “Bundan sonra siz alacaksınız, vatanadaşı göndermeyeceksiniz.” dedik, sonra bunun kanuni düzenlemelerini ortaya koyabilmeyi sağlayabildik ve bunu gerçekleştirebildik.

Muhtarlarla ilgili birçok şeyi böyle gerçekleştirebildik, yapabildik sonra da kanuni düzenlemeler peşinden -o dönem için söylüyorum- gelmiş oldu.

Nüfus hizmetlerinde Dijital Arşiv Projesi gibi yine, ülkemiz açısından çok önemli olan bir projeyi hayata geçirdik. Kısa adı “DAP” olan bu projeye nüfus defterleri ve dayanak belgelerinin dijital ortama aktarılması, tüm nüfus defterleri ve dayanak belgeleri dijital ortama aktarıldı. İhtiyaç duyulan nüfus defterlerinin restorasyonu. Yani bunun ne önemi var? Ben size önemini söyleyeyim: Mahkemeler

nüfustan belge istiyor, arşivden arayacaksınız, günler, aylar sürecek; düğmeye basacaksınız, direkt mahkemeye getireceksiniz, yargı hızlanmış olacak. Benim gibi meraklı adamlar var, ben İstanbul'da doğdum, Süleymaniye'de. Allah sağlık versin annem derdi ki... 11'i çeyrek geçe doğdum. Ben o tarihten beri hep gündüz on biri çeyrek geçe. Kendi doğum belgem var, 2 de ebem var yani Süleymaniye Doğumevinde, onlar imza atmışlar, doğum belgemi oraya koymuşlar ama normalde -bu herkes için var, hepiniz için var- o doğum belgesini bizim orada arşivden bulabilmemiz, ancak bakan için ararlarsa bir ayda, bir buçuk ayda bulurlar, getirirler bir jest olsun diye ama şimdi öyle değil, düğmeye bastığı zaman bunu alabilmek kabiliyetine sahip. Hem adalet mekanizmamızın, yargı mekanizmamızın hızlanmasını temin edebilmek için bu hakikaten çok önemli bir süreçti hem de tarihsel belgelerin yıpranmaması ve kaybolmaması için... Ve burada hakikaten huzurunuzda Nüfus Genel Müdürümüzü tebrik ediyorum yani bu restorasyonları mükemmel bir titizlikle gerçekleştirdiler, bu bizim için önemli.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Bakanım, Bakanlık kendi bünyesinde mi bu işlemi yaptı yoksa ihale mi? İhale ettiyse kaçta, kaç şirkete, hangi usulle?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Onu biz size söyleyelim, çok düşük miktarda yapıldı. Şöyle söyleyeyim, onu da söyleyeyim, niçin? Bizim bu ihalelerde uzatma yetkisi var ya, ihale eden kurumun yüzde 20 daha uzatma yetkisi var; biz onu kullandığımızda adamlar bu işten kaçmak istediler yani “Biz şeye geldik yani artık maliyetimiz bunu taşıyor.” diye geldiler. Ama onu da söylerim, arkadaşlarım hazırlasınlar, size göndersinler. Çok büyük bir para değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani ihale...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Soru-cevaba geçtik mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yok, soru-cevaba geçmedik. Deniz Bey kişisel bir soru, yeri geldiği için sordu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – PTT'de 400 milyon evrakın tarama işlemi için 487 milyon liralık bir ihalesiz iş verilme durumu söz konusu.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Deniz Hocam... Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunda da var mı diye soruyorum, en yetkili ağız olarak size soruyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Beni işinize karıştırmayın Allah'ınızı severseniz!

Bu restorasyon, entegrasyon çalışmalarıyla il ve ilçe nüfus müdürlüklerindeki yeni yürütülen belgelerin dijital ortama aktarılması planlandı. Yeni üretilen tüm belgelerde bu bizi bir şeyden daha kurtarıyor. Şunu da söyleyeyim: Onu da düşürdük zaten. Bizim galiba –Nüfustan arkadaşımız var mı burada, bilmiyorum ama- 3 belge tutma zorunluluğumuz vardı. 1'ini dijital tutuyoruz, galiba 1 belge tutma zorunluluğuna bunu düşürdük, o da kendimiz. Böylece yerden de ve depolardan da bir tasarruf sağladığımızı söylemek isterim.

Geçmişini koruyan, geleceğe değer katan anlayışımızla 2017 yılında Başkanlığımızca başlatılan proje kapsamında 392 milyon 69 bin 870 arşiv belgesi dijitalleştirilmiştir. 2020 yılında 96.174 sayfa, toplamda ise 768.046 sayfa nüfus defteri restore edilmiştir. Projenin 2021 yılı Ağustos ayında tamamlanmasını hedefliyoruz.

Nüfus hizmetlerinde önem verdiğimiz bir diğer proje olan Mekânsal Adres Kayıt Sistemi yani MAKS. Arkadaşlarımı tanıtmadım, başışlayın. Bakan Yardımcımız Profesör Doktor Sabri Erdil Hocama da teşekkür ediyorum. Yani bu projede baştan itibaren hem Nüfusla hem de ASELSAN'la birlikte çok güzel bir çalışma yürüttüler. Hakikaten, ASELSAN'a da teşekkür ediyorum. Burada, bu

projenin tamamlanması adına bize borca iş yaptı yani hakikaten borca iş yaptı, sonra paramız geldikçe şeyi yapmaya çalıştık. ASELSAN Genel Müdürüne de teşekkür ediyoruz, sağ olsun. Biz ASELSAN'la çok iş yapıyoruz yani birçok mecralarda kendilerine ödemeler yapıyoruz ama burada bize borca iş yaptı. Bu ne demek? MAKS, sözel veri tabanının coğrafi bilgi teknolojisiyle harita tabanlı mekânsal yapıya dönüştürüldüğü ve mekânsal adres verilerinin ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşıldığı bir sistemdir. Bu ne? Bir ara itirazlar oldu “Evimize birisi geliyor, fotoğrafını çekiyor.” falan dediler. Bu şu: Biz tüm sokakların, tüm caddelerin, tüm binaların tüm eklentilerini fotoğraf altına aldık. Esas itibarıyla bu yıl sonu bitiyor idi ve bunun da İzmir’de faydasını gördük, bunu da söyleyeyim. Biz bunu coğrafi bilgi sistemleriyle beraber entegre ediyoruz, biz bunu biraz önce bahsettiğim 112’yle beraber entegre ediyoruz ve biz aslında nerede ne bina var, nasıl bina var ve ne şekilde bina var, bunu entegre ediyoruz.

Size afet yaşadığımız bir ilde yaşadığımız problemi anlatayım. Gittik, hasarları... Mesela, İzmir’de bunu yaşamadık çünkü bu entegrasyonu tamamladığımız illerden bir tanesiydi, 5-10 il kaldı. Elâzığ’da bunu yürütüyor idik, tamamlamamış idik. Diyelim ki belediye gelmiş, bir yere numara çakmış. Sizin evlerinizde de vardır, bizde vardı İstanbul’da. Numara 69, 59, 71, bir sürü numara, arkasında başka bir numara. Hasar tespit komisyonunun üyesi geliyor, 71 yazıyor, başka bir sokağa kayıtlı. Bir baktık ki itiraz eden vatandaş ile bizim elde ettiğimiz kayıt arasında fark var. “Bu neden kaynaklandı?” dedik. Sonra, sağ olsun Nüfustaki daire başkanlarımızı getirdik, bir hafta Çevre Bakanlığı, biz hakikaten gece gündüz çalışıp oradaki sistemi düzelttik ve oradaki sıkıntıları ortadan kaldırdık. Ama İzmir’de böyle bir problem yaşamadık. Neden yaşamadık? Mekânsal Adres Kayıt Sistemi’imize uygun bunu sağlayabilecek bir sistemi orada oturttuk, hasar nerede varsa sisteme, belediyenin sistemine de o aktarıldı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sistemine de o aktarıldı, Nüfusun sistemine de o aktarıldı. Tüm Türkiye’de bunu tamamlıyoruz. Bunu coğrafi bilgi sistemleriyle de entegre ediyoruz. Yani şehir planlamaları, imar -Allah korusun- afet, yangın, içeride kaç kişi yaşıyor; bunu muhtarlarımıza da göndereceğiz, muhtarlarda da bu sayfayı açacağız. O, kim taşınmış, kim taşınmamış, hepsini bilebilecek ve bunu çok iyi bir şekilde koordine ettiğimiz... Bu haziranda biter mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI TAYYİP SABRİ ERDİL – Bitiyor Sayın Bakanım. Mayısın başında teslim alacağız, sonra “check” edeceğiz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İnşallah.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – İstanbul’da bitiyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hepsinde bitiyor, bütün Türkiye’de.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Şu anda İstanbul tamamlandı mı acaba?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI TAYYİP SABRİ ERDİL – Tam tamamlanmadı. İlçelerin büyük bir kısmı gitti ama galiba 4 ilçede çalışma devam ediyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bütün sistemi tüm yerel yönetimlerle, belediyelerle, il özel idaresi olan yerlerde il özel idareleriyle entegre eden çok mükemmel bir sistem. Bugüne kadar da 60 il ve 1.380 yetkili idare MAKS’a entegre edilmiştir.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ufak bir şey söyleyebilir miyim Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Orada “sözel veri tabanı” diyor, bu yanlış anlaşılabilir. Yani konuşmalar kayda giriyormuş gibi, veri tabanımız varmış gibi anlaşılmasın. Herhâlde sözcüksel demek isteniyor. Kelimelerle ifade edilen veri tabanı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Olabilir. Tabii, kelimelerle ifade edilebilir.

Kalan illerin entegrasyonlarının da 2021 yılı Haziran ayı sonuna kadar tamamlanmasını hedefliyoruz.

Nüfus hizmetlerinde doğum, ölüm ve evlenme gibi nüfus olaylarını e-bildirim şeklinde dijital ortamda yapılmasına yönelik bir projeyi de hayata geçirdik. Aslında bu da yeni bir adım ve çok önemli bir adım. Bu kapsamda e-doğum uygulamasının başladığı 12 Ekim 2018 tarihinden bu yana 40.745 doğum tescil işlemi yapıldı. 2019 yılından... Doğum tescil işlemi şu demek: Yani hastanede doğuyor çocuk, orada giriyor, otomatik olarak bizim nüfus hizmetleri sistemimize geliyor ve otomatik olarak da nüfus kâğıdı ailesine nüfus dairesinden gitmiş oluyor. Nüfus dairesine gitmesine de herhangi bir gerek kalmadan sistemi tam anlamıyla birbiriyle döngü hâline kurduğumuz bir yapıyı oluşturduk. 2019 yılından itibaren e-ölüm uygulamasını hayata geçirilmesiyle tüm ölümlerin yüzde 66'sına tekabül eden 516.759 ölüm olayı, sağlık kuruluşları tarafından tescil edilmiştir. E-evlenme uygulamasının ise 2021 yılı itibarıyla devreye alınmasını ve Türkiye genelinde yaygınlaştırılmasını planlıyoruz. Yani aslında bu sistemlerin tamamı, bizim vatandaşlarımızın da nüfus idarelerine gitmeden işlerini rahat bir şekilde yapabilmesini temin edecek; zamandan, mekândan, kaynaktan tasarruf sağlayabilecek bir anlayışı oluşturacak.

Biyometrik Veri Sistemi de Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarımızın... Burada da övünebileceğimiz bir numaramız var, onu da size anlatacağım. Başta parmak izi olmak üzere, ihtiyacı olan tüm biyometrik verilerini bir araya getiren bir diğer önemli projemizdir.

Ben ilk İçişleri Bakanı olduğumda birileri geldi, kulağıma fısıldadı, dedi ki: "Burada birtakım veriler varmış, bunlar Rusya'ya gidiyor." "Bizim veriler niye Rusya'ya gitsin." dedim. Çağırdım arkadaşları "Böyle bir şey mi var?" dedim. "Yok, böyle bir şey yok." dediler. "Peki bizim veriler niye Rusya'ya gitsin, nedir bu?" O zamanlar bir dedikodu oldu, sosyal medyalarda, sağda solda, Allah'ım, Ya Rabb'im ve araştırdım, bulamadım. "Yok." dedi herkes, ben de yeni bakanım, yoku kabul ettim yani. Sonra gün geçti, emniyet ile nüfusun bir konuda entegrasyonu gerekti. Baktım ki bu entegrasyon olmuyor, dönemin emniyet genel müdürünü çağırdım, nüfus genel müdürünü çağırdım "Niye yapmıyoruz biz bu entegrasyonu, nedir derdimiz?" dedim. Dedi ki: "Bir tane şirketle başımız belada." "Hangi şirketle başınız belada?" "Adam bu entegrasyonu yapmıyor. Orada da o var, burada da bu var, bizi zorluyor." "Kimmiş?" dedim. İşte, hakikaten Rus yazılımı bu. Ondan sonra, bu şirket de onun Türkiye'deki distribütörü, bizi -affedersiniz- sağmal gibi sağlıyordu daha sağacak biliyorsunuz, bütün yazılım şirketleri böyle, kolunu verdin mi gövdeni alamazsın. Sonra dedim ki: "Arkadaşlar, şunu yapmamız lazım: Bir, biz bu adamı çağıralım, biz buna gerekli lafı söyleriz, işimizi görürüz biz devletiz. Kendimizi de kimseye sağdırmayız. Ancak biz bu işi kendimiz yapalım." "Dünyada kaç ülkede var bu?" dediler. 6-7 ülkede var. Bu aynı zamanda bir ihraç kalemi. Oturduk arkadaşlarımız da, sağ olsun hocam yine o işin başında. Onu vermekte de çok imtina ettiler. İçişleri Bakanlığı gücümü kullanmak zorunda kaldım, devlet adına kullandım ve Allah'ımıza şükür sağladım onu. Neticede çok çünkü göçün, göçmenlerin parmak izi havuzu var, sizin verdikleriniz var. Bu yurt dışında yazılımcı bir şirket. Kendi şeyimiz olsun, bir de adam bizi kanırtıyor ikide bir. Ve her birine teşekkür ediyorum. HAVELSAN ile Polis Sandığına ortak bir şirket kurduk, POLSAN'a polislerin emekli sandığına. Polis Sandığı 50 milyon lira para verdi buraya, HAVELSAN da kendi parasını verdi. HAVELSAN da biliyorsunuz savunma sanayisi şirketi, millî bir şirket. Bir şirket kurduk adı BİOTEKSAN. Bunlar göç, nüfus, emniyet, jandarmayla beraber anlaşma imzaladılar. Bir şey yaptılar, dediler ki: "Eğer biz bunu yaparsak siz bizden hizmet alırsınız?" "Alırız." diye bir protokol imzaladılar. Yani bir iyi niyet sözleşmesi ve netice itibarıyla şimdi biz bunu bitirdik.

Mart ayından itibaren göçle başlıyoruz, yani kendi parmak izlerimizi kendimiz alacağımız, kendi ülkemizin millî ve yerli yazılımıyla sağlanabilecek ve bunu dünyadaki başka ülkelere satabileceğimiz çok iyi bir ürün ürettik ve burada bir ürün daha ürettik, bize verilenlerden çok daha iyi. Bizim niteliksiz parmak izi dediğimiz, olay yerlerinde alınan niteliksiz parmak izleri var. Onlar da çok iyi değillerdi, bizimkiler -onun bir oranı var ama- ben şöyle söyleyeyim, onların ürettiklerinden şu ana kadar yüzde 40 daha iyi niteliğe getirdikleri bir sonuca ulaştık. Bu da mükemmel ve muhteşem bir şey. Yani niteliksiz parmak izlerinde de çok iyi bir noktaya geldik, bu da millî ve yerli yazılım. İlk yılda yaptığımız tasarruf, ki ilk yılda yatırım yılı olmasına rağmen diğer şirketlerle ilgili yaklaşık yüzde 45-50'nin üzerinde. Yani o şirkete vereceğimiz paranın yüzde 45-50 tasarrufuyla beraber bunu sağlamayı gerçekleştirdik. Bu da verileri işleme, adli inceleme, kimlik tanıma, kimlik doğrulama işlemlerinin özgün ve millî olarak üretilen algoritmalar ve uygulamalarla yapılan entegre çalışan bir yönetim sistemidir.

Şunu da söyleyeyim, bu da yeni bir numaramız, onu da size ifade edeyim: Burada da önemli bir adım attık. Ankara'da noterlerde başladık, noterlerle anlaşma imzaladık. Bu arada noterlerle çok iyi çalıştığımızı söylemek istiyorum ve hakikaten iyi bir dijital entegrasyon kurduk kendileriyle. Onlar da ehliyetlerdeki bütün depolarımızı da noterlere taşıdık. Biliyorsunuz, orada da şu işi yapmıştık aslında, ilk dijital entegrasyon belki de o idi. Trafik şubelerinde tescil şubelerimiz vardı, ruhsat veriyorduk. Ruhsatı noterlere verdik. O günkü parayla söylüyorum, yaklaşık 300 liralık bir maliyeti vardı. 160 liraya düşürdük bu maliyeti. Noterlerle de sıkı bir anlaşma yaptık. 15 lira kargo parasına noter ücretini aldık, o gün 15 liraydı bir ehliyetin adrese gitme kargosu. Onu da 15 liraya noterlerle anlaştık ve vatandaşımız yüzde 50 tasarruf sağlayarak arabasını sattığında gittiği zaman da hiçbir para vermeden noterlerden ruhsatını alabilecek bir kabiliyete sahip oldu. Hem maliyet düşürdük hem de şeyi yaptık.

Şimdi, noterlerle yeni bir işe başladık, Ziraat Bankasıyla da başladık. O da çok önemli. Ona da pilot olarak başladık. Şu: Kimlik doğrulama sistemi, Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi (EKDS). Türkiye'de özellikle noterlerde, bankalarda bir sahteciliğin olduğunu biliyorsunuz. O da şu: Bir POS makinesi düşünün -keşke getirseydik buraya- kimlik kartınızı çıkartıyorsunuz, notere gidiyorsunuz, diyorsunuz ki: "Ben Süleyman Soylu'yum, işlemimi yapacağım." "Buyurun Beyefendi." diyor. Cihaza kimliğinizi çekiyorsunuz, parmağınızı gösteriyorsunuz, o da diyor ki: "Bütün bilgileriniz çıkıyor. Fotoğrafınız, parmak iziniz, doğru siz o kişisiniz." Bu, noterlerin en çok arzu ettiği, istediği meselelerden bir tanesiydi. Şimdi, buradan devletimiz de para kazanacak çünkü her çektiği kişi başına hazineye buradan... Hani biz bazı bilgilerimizi kanunla beraber bankalarla bilmem nelerle paylaşıyoruz ya oradan hazine para kazanıyor, buradan da hazine para kazanmış olacak ama bunun en önemli işi sahtecilik büyük oranda özel olarak bu anlamda çözülmüş olacak.

Şunu da yapmaya başladık, bunu da söyleyeyim, bu da sizin hoşunuza gidecek: Yine sahte kimlik çüzdanı çıkarmak isteyenler olabilir, sahte pasaport çıkarmak isteyen olur. Bu tür sistemde olur mu, olur. Yani işin başındaki adam yaparsa olur, ne olacak sanki ama bunu da şimdi şöyle deniyoruz: Bizim kimlik tanıma sistemimiz var, bu da bizim yeni numaramız. Ben kimlik tanıma sistemlerine meraklı bir insanım çünkü çok satmaya çalıştılar bize kimlik tanıma sistemlerini, özür diliyorum yüz tanıma sistemlerini. Yani yabancı memleketler geliyorlar "İşte, bizim bir yüz tanıma sistemimiz var." İşte, Çin yaptı, Amerika yaptı, Avrupa yaptı, İsrail çok iyi. Burada söylüyorum: Her birinin bir numarası yok. Her birisi bizi tatmin etmedi bugüne kadar. Hiçbirini de almadık, hiçbirine de para vermedik.

Arkadaşlarımız yaptı, Allah razı olsun. Emniyette 3 birimiz birbiriyle yarıştılar, 3 birim de mükemmel yaptı ve şu anda biz öyle bir sistem geliştirdik ki pasaport, emniyet ve kimlik, 3'ünün bilgileriyle 3'ünün resimleri arasında bir fark varsa otomatik olarak diyor ki "Alarm, burada bir yanlışlık var." Yani birbirini tanımayan değil, birbirini yüz tanıma sisteminden ve parmak izinden birbirleriyle şey yapabilecek bir sistemi Allah'a şükürler olsun oluşturduk.

Yani bunları niçin söylüyorum, biz bilmiyoruz ama bunu İçişleri Bakanı sıfatıyla söylüyorum: Buradan milyarlarca liralık para kaybediyoruz ve dolandırıyoruz. Yani sahtecilik şu anda dünyanın belki de insanlara kaybettiren en önemli mesleklerinden bir tanesidir. Amerika'da da böyle, Avrupa'da da böyle. Yani Türkiye'de en son yaptığımız bir operasyonda... Amerika 2016'da, 2017'de dolandırılmış, 2019'da uyanmışlar, 2019'da. Yani onda da zor uyanmışlar. Bunun için bu konularda önemli bir sürece girdiğimizi söylemek isterim. Ülkemiz yerli ve millî olarak bu alanda özellikle şu parmak izi alanında dünyada kendi işini yapabilen 7 ülkeden birisi olmaktadır. Bu sayede dışa bağımlılığımız ortadan kalkmıştır. Bu dijitalleşme faaliyetlerinin önemli bir faydası da biraz önce bahsettiğim dolandırıcılık benzeri suç türlerine engel olunmasının sağlamasıdır.

Dijital alandaki bir diğer projemiz de İçişleri Bakanlığına ait tüm internet sitelerinin -bu da bizim farklı bir numaramızdır- dijital altyapıda ve aynı görsel formata dönüştürülmesiyle ilgilidir. Bu proje tamamlanmış ve tüm emniyet, jandarma, sahil güvenlik, valilik, kaymakamlık siteleri aynı formata dönüştürülmüştür. Bu sitelerin toplam sayısı 1.715'tir. 1.715 siteyi aynı formatta, merkezden de haber yükleyebileceğimiz, yerelden de haber yüklenebilecek bir site hâline getirdik. Son üç aydaki toplam tıklanma sayısını söylüyorum: 165 milyon 136 bin 171. Kendimize ait bir mecra oluşturduk ve bu mecrada vatandaşımızı bilgilendirmek üzere ortaya koyduğumuz mecradan sonuç aldığımızı ifade ediyorum. Yani biz, mesela AFAD'la ilgili kısa bir video hazırlıyoruz, bunu mecramıza yüklüyoruz. Bir bilgilendirme hazırlıyoruz, bunu mecramıza yüklüyoruz. Onun ne kadar tıklandığını, ne kadar görüldüğünü rahat bir şekilde izleyebilme imkânına da sahibiz. Sadece kurum ve kuruluş ya da vatandaşlarımız için değil, doğrudan güvenlikle alakalı konularda da teknolojik imkânları etkin bir şekilde kullanıyoruz. Polis Özel Harekat Başkanlığına bağlı 3 boyutlu sanal taktik eğitim merkezi yani SATEM, özel harekât personelinin operasyonel kabiliyetlerini geliştirmek, personelimizi gerçek hayatta test edilmesi mümkün olmayan senaryolara karşı hazır hâle getirmeyi mümkün kılan bir projedir. Bunların yanı sıra, geçmişte yaşanmış olan terör eylemleri, olayları tekrardan simüle ederek tecrübe paylaşımı yapmak ve bahse konu olaylardaki muhtemel zafiyetleri tespit etmek amacıyla kurulmuştur. Bugüne kadar SATEM'de tekil olarak 2.300 özel harekât personeli eğitim almıştı ki bunun belli bir süresi var. Güvenlik kapasitemizi kuvvetlendiren bu olayda şunu söyleyeyim: Burada da çok ciddi bir tasarruf yapıyoruz, bu da bizim için önemli. Bu da yurt dışına yapabileceğimiz işlerden bir tanesidir. Bu yerli ve millî bir yazılım değil fakat bunun yerli ve millî bir yazılım olması konusunda arkadaşlarımız çalışıyorlar şu anda, bunu söyleyeyim. Bunu yurt dışından aldık ve burada da çok ciddi bir tasarruf ortaya koyduğumuzu söylemek isterim.

Burada, benim sunumda yoktur, size sevineceğiniz 2 şey daha söyleyeyim. Birincisi, Jandarma havacılığımızda, orada da çok muhteşem gelişmeler ortaya koyduk. Bizim Mi-17 helikopterlerimiz var, bunların simülatörlerini yaptılar. Yani ne kadara yaptıklarını söyleyeyim, 175 bin-200 bin liraya yaptılar. İkincisi, hızımızı alamadık, onu yaptıktan sonra Sikorsky'in simülatörünü yaptık. Sikorsky'in simülatörleri için bizden istedikleri parayı söyleyeyim size, 9 milyon dolar. Kaç paraya mal ettik? 1 milyon liraya ve bunu burada bir astsubay ile bir albayımız yaptı ve şu anda, burada binlerce saat eğitim alıyorlar ve normal havaya çıkmadan önce havada, havada aldıktan sonra tekrar gelip burada eğitim alıyorlar. Bunun avantajı şu: Karda, yağmurda, çamurda simüle edebiliyorsunuz ancak normal kış

şartlarında çıkmadığımız zaman da burada eğitiminize devam ediyorsunuz. Yani burada hakikaten çok önemli bir yapı ortaya koyduğumuzu... Şimdi ATAK helikopterlerimizi yapacağız, onun simülasyonlarını yapacağız, şimdi hedefimizi büyüttük, onu da gerçekleştireceğiz inşallah.

Bir diğer projemiz de bu da ilk İçişleri Bakanı olduğumdan bugüne kadar benim hayal ettiğim, olmasını istediğim bir projeydi. Allah'a şükürler olsun, Bilgi İşlem Daire Başkanı arkadaşımızı, arkadaşlarımızı tebrik ediyorum, Allah razı olsun, ülkem adına da minnettarım. Şöyle bir işimiz var bizim, harita olsaydı da gösterseydik burada, harita yok. Şimdi, şöyle bir şey yaptık: Emniyetin telsiz sistemini doğuda kurmuşuz, Jandarma'nın telsiz sistemini batıda kurmuşuz. Yani bu şundan dolayı, istelere göredir yani kurumların taleplerine göre ama ortaya şöyle bir fotoğraf çıkmış. Bu daha farklı bir fotoğraftı, şimdi iyi bir noktaya getirdik yani. Jandarmanınkine JEMUS deriz, Emniyetinkine DMR deriz. Elektronik mi diyoruz ona, ne diyoruz?

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – “Digital mobile radio”.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bu diyoruz. Bizim, bunları birbiriyle konuşmamız lazım. Allah korusun, yarın bir savaş çıktı, Türkiye topyekûn savaş halinde, buradan düğmeye basıldığı zaman tık diye her tarafa gidecek. Bir sistemi var Türk Silahlı Kuvvetlerinin ama Türk Silahlı Kuvvetlerinin sistemi kolluk kuvvetlerinin sistemine entegrasyonu çok kolay bir sistem değildir. Yapmamız gereken, Türkiye’de büyük afet oldu, ne yapacaksınız? Basit bir şey. Bu ikisini birbiriyle konuşmamız lazım. Sahil Güvenlik de var tabii. Bu ikisini birbiriyle konuşmamız lazımdı. Ya, bunu nasıl konuşuracağız, nasıl edeceğiz? Başvurmadığımız yer kalmadı, sonuç alamadık. Herkes yapıyoruz, ediyoruz... En sonda bize dediler ki 2 telsiz yan yana olsun. Yani olsun kardeşim.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Oldukça bilimsel bir fikir.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Gülmeyin. Hayır, şimdi şöyle yaptık: Pratik çözüm şu: İstanbul’da deprem olursa 2 telsizi yan yana koyabileceğimiz bir sistem oluşturduk. Onu da yeni, 6 aydır, 7 aydır oluşturduk. Yani, ama esas itibarıyla 2 telsizin... Şimdi bizim bilişim dairesi sağ olsun, onları da yerli ve millî yaptılar. KAMİS denilen bir sistem, GAMER var bizim -Güvenlik Acil Durum Merkezi, ismini oradan aldı- ikisini entegre ettiler, Sahil Güvenliği de entegre ettiler, Ağrı’da ilk pilot çalışmamızı yaptık ve başarılı oldu. Şimdi, Allah korusun, her noktada da çünkü Jandarmanın JEMUS’u da daha çok kırsalda, Emniyetinkisi şehirde. Bu ikisini birbiriyle yani tüm kolluk kuvvetlerini birbiriyle yapabileceğimiz muhteşem bir sistemi burada bir dijital dönüşüm operasyonu olarak sağlıyoruz. Zannediyorum, şimdi maliyetlemesini yapıyoruz, çok büyük bir maliyetleme de değil yani çünkü orada birtakım araçlar, onları birbirleriyle konuşturabilecek araçların da oluşturulması lazım yanı sıra ve millî kriptolu dış müdahalelere kapalı, veri iletişimine imkân sağlayan, araç ve kimlik sorgusu yapabilen, yönetim kolaylığı sağlayabilen, analog telsizlerle de uyumlu bir telsiz haberleşme sistemini oluşturduk. Orada bir numaramız daha var, o da yeni sistem olarak çıktı; telefondan, normal telefondan, orayı arayabiliyoruz, telsizleri. Telsizlerle irtibat kurabilme kabiliyetine sahip olabiliyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sayın Bakanım, çok özür dilerim. Elli beş dakika oldu, biz sizi keyifle dinleyebiliriz. Genel Kurul da açıldı, arkadaşların soru cevaplarıyla sonra daha açabiliriz. Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 23 il ve 201 ilçede olmak üzere toplam 224 noktada sistem kurulumları tamamlanmış ve aktif olarak kullanılmaktadır.

Bunun yanında kolluk birimlerimizin muhabere ve bilgi sistemleri olan -biraz önce bahsettiğim- JEMUS ve SAHMUS güçlendirilerek birbirine entegre edilmektedir. JEMUS 68 ildir ve faaliyettedir ve 2023'e kadar ülke geneline tamamen yayılacak ve tamamlanacaktır. Güvenlik teşkilatlarımız arasındaki entegrasyonu bunun gibi pek çok noktada güçlendiriyoruz.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı arasında -bu da önemli bir şey- karşılıklı parmak izi entegrasyonu 18 Temmuz 2018 tarihinde başlamıştır. Bu nedir? Bu şu: Bir yerde bir veri var, diğer tarafta bir veri var. İkisi birbirini tamamlamıyor. Çok duymuşsunuzdur, adam Jandarma bölgesinde suç işliyor, Emniyet bölgesinde geziyor; Emniyet bölgesinde suç işliyor, Jandarma bölgesinde geziyor; şimdi o kalktı. Bugüne kadar ortak veri tabanı üzerinden yapılan dosya incelemeleri sonucunda 3.579'u terör olayı olmak üzere, toplam 117.648 olay aydınlatılmıştır.

Aynı şekilde, Asayiş Polisi Ajandası güncellenerek SARP adı altında yeni bir proje başlatılmış ve 14 Mayıs 2019 tarihinde kullanıma açılmıştır. Projeye şimdiye kadar 34.801 olayın bilgi ve görüntüleri girilmiş, girilen olayların 9.459'u aydınlatılmıştır. Emniyet ve Jandarma teşkilatlarımızda ayrı ayrı bulunan balistik sistemleri de birbirine entegre edilmiştir. Neticede 127.071'i Emniyet, 12.928'i Jandarma olmak üzere toplam 139.999 grup sisteme kaydedilmiştir.

Bakanlığımızın prestijli projelerinin başında gelen ve 7 kuruma ait acil çağrı numaraları tek bir numara altında birleştiren Yeni Nesil 112 Acil Çağrı Merkezi yazılımı biraz önce Karabük ili de devreye alınmak suretiyle bahsettiğim toplam 70 ilde devreye alınmıştır. Yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Yani, size bir şey daha söyleyeyim: Bu FETÖ'nün şöyle bir zararı oldu Türkiye'ye, çok zararı oldu da bir zararı daha oldu: Örneğin, bizim Emniyetimizin ve Jandarmamızın... Mesela Emniyet Jandarmaya öğretmiş, sonra Jandarma, ses tanıma ve ses kriminalini iptal etmiş diyebilirim, yapamıyor yani. FETÖ, devletin içerisindeki bütün birimleri devletin dışına çıkarma konusunda bir sistematik strateji izlemiş ve bu bizim Siberde de vardı, geldiğimizde Siber de öyleydi. Siber şu anda dünya klasmanında çok önemli bir noktadadır. Hem dijital verilerin, yargıya ait dijital verilerin anlaşılması veya yargıya bildirilmesi hem sosyal medyada devriye çalışmaları açısından olağanüstü bir noktaya gelmiştir. Sayın Başkanım üzerime şey değil ama...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Estağfurullah.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yani bence bir gün, bu Komisyonun da şeyi olduğu için, bizim GAMER'e gelinebilir, Siberdeki bu alanlara gelinebilir yani bunların gezdirilmesi lazım, ne noktada olduğumuzu... Bir şey daha söyleyeyim: Bunları bizim çocuklarımız yaptılar yani bunları, dışarıdan çantalarıyla gelip bize program satan adamlar yapmadılar, bunları bizim çocuklarımız yaptılar. Bu önemli bir şey.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – GAMER çok etkileyici.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bence SATEM'e de gelmeniz lazım. Özel Harekâtın -o SATEM de acayip bir alandır- orada biz ev sahipliği yapmaktan, arkadaşlarımız da ev sahipliği yapmaktan büyük bir onur duyarlar, mutluluk duyarlar yani siz de mutlu olursunuz. Ben onur duyuyorum, bu sistemin her birini gördüğüm her an.

Burada, Siberde bu konuda çok önemli bir noktaya geldi. Ülkemizin dijital dönüşümüne, özellikle taşra teşkilatımızı ve yerel yönetimlerimizi de dâhil ettik böylece. Bu kapsamda E-Belediye Bilgi Sistemi'ni ülke genelinde yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir, bunu da anlatacağım. 2019 yılı sonunda 439 belediye e-Belediye sistemini kullanmaktayken, hâlihazırda 852 kurum bu sistemi kullanmaktadır. Bu ne demektir? Bize başta biraz kızdılar "Ya, siz ne yapıyorsunuz? Acaba buraları da

başka bir sistem içine mi alıyorsunuz?” diye. Hayır. Yılda 2 milyar dolar, bugünkü parayla da 3 milyar dolar, belediyelerimiz çeşitli yerlerden ve farklı sistemleri alarak nasıl olduğunu bilmediğimiz, kimin içine dâhil olduğunu bilmediğimiz sistemleri alarak bu sistemleri kullanıyorlar. Biz dedik ki devlet olarak: “Ya, bunları kullanmayın. Kullandığımız zamanlar olabilir, istediğinizi yapabilirsiniz ama biz size yazılım ortaya koyalım, siz ortak bir yazılım kullanın, biz sizlerden para da istemeyelim, verilerinizi de bulutta tutalım, istediğiniz verilerinizi de buradan alın, entegrasyonunuzu da sağlayalım. Bunda kötü bir şey yok. Ha, sizi de ilanihaye kısıtlamıyoruz. Bundan ileri adımlar atıyorsanız ve geliştirmek istiyorsanız size burada da bir alan açtık, istediğiniz kadar geliştirin.” Ama özellikle küçük belediyeler -yani Niğde’den tut Nevşehir’e kadar ilçe belediyeleri- yani bunlar niye bu paraları versinler? Zaten kendileri burada dönemiyorlar yani. Biliyorsunuz sistem almak ayrı, sistemin idame ettirilmesi başka bir para yani. Bu, apayrı bir şey. Biz size bunların hepsini sağlayalım, güncellenmesini sağlayalım ve biz şu anda bunu yapıyoruz. Belediyeler Birliğiyle de entegre olduk ve bu da çok iyi oldu. Onlar da sistemlerinde geliştirdikleri noktaları geldiler, ortaya koydular ve bu sistemi diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla beraber de entegre ediyoruz ve böylece... Yani uğraşmayacak; ben tapuyla entegre edeyim, ben nüfusla entegre edeyim, ben bunlarla entegre edeyim... Bunu yapabileceği bir sistemi de kurduk.

Bir sistem daha gerçekleştirdik, bu da bizim övündüğümüz bir projedir, bu da strateji başkanlığımız tarafından gerçekleştirildi, onlara teşekkür ediyorum. İLYAS Projesi kapsamında toplam 78.352 kamu yatırımına ilişkin veriler, valilikler tarafından sistemli olarak düzenlendi. Ya, biz ne yapıyoruz? Yani Hatay’da ne yapıyoruz, Kahramanmaraş’ta ne yapıyoruz? Hatırlarsınız, il planlama koordinasyon toplantıları olur, bunlara milletvekillerimiz de dönem dönem çağrılır. Şimdi, bizim bütün bu kurul toplantılarını bununla gerçekleştiriyoruz ve burada biz de sistemden görüyoruz; bunu strateji başkanlığına atıyoruz, Maliye Bakanlığına atıyoruz, ilgili ili de kendi yerinde bunu takip ediyor. Yani biz valilik olarak bütün verileri alabilme -YİKOB’lardan, il özel idareden alabilme- kabiliyetine sahip olduğumuz, izleyebilme kabiliyetine sahip olduğumuz için bunu da buraya entegre ettik. Böylece, sektörel, coğrafi ya da proje bazlı analizler yapılmasına imkân sağlanmıştır.

İl koordinasyon kurulu toplantıları nisan 2019’dan beri İLYAS Raporları kullanılarak yapılmaktadır. Bu projeleri yaparken aynı zamanda, attığımız bu adımları vatandaşlarımız nezdinde de karşılık bulduğunu ölçüyor ve sonraki planlarımızı, adımlarımızı bu çerçevede belirliyoruz. Bu amaçla dijital memnuniyet anketi uygulaması gerçekleştirdik; bu da son numaramız. Ne yapıyoruz? Şunu yapıyoruz: Nüfus, emniyet, jandarma, karakol, AFAD ne varsa, kim gitmişse bu veriler bizim strateji başkanlığımıza akıyor. Burada dijital memnuniyet sistemi oluşturduk, başında kimse yok. Robotik olarak buradan kişiye soruluyor, işte, her yerden belli kişiler çekiliyor, beş sorumuz var “Memnun musunuz, değil misiniz, şikâyetiniz nedir?” bittiği zaman da bu beş sorunun sonunda “Sizin kendi söylemek istediğiniz bir şey var mı?” Şimdi, bu dijital veri tabanımızda, sözü çözüme tabanımızla birlikte de bunu sağlayabilecek bir imkânı gerçekleştireceğiz. Oradakileri de alacağız -onları şimdi kayıtlı dinleyebilme şansına sahibiz, o son söyleyeceklerini- buradan da illerimizi de kendi çalışmalarımızı da izliyor ve burada kalmıyor, buradan da tüm birimlere gönderiyoruz. Bakın, senin üç aylık izlemende memnuniyetin bu kardeşim, memnuniyetin bu. Başarılı olana da biz buradan bir ödül gönderiyoruz, tebrik ediyoruz, “Allah razı olsun, iyi bir noktadasınız.” diyoruz. Anket hizmetler ve politikalar olmak üzere iki aşamada memnuniyet ölçümü yapmaktadır. Hizmetler anketinden ölçülen memnuniyet yüzde 75,76; politikalar anketinden ölçülen memnuniyet ise yüzde 75,65 olarak tespit edilmiştir. Bu oranların yüzde 90’ların üzerine çıkarılması öncelikli hedefimizdir.

Kıymetli milletvekillerimiz, tüm bunların yanı sıra yerli ve milli yazılımlar ve uygulamalarla bazı güvenlik meselelerinde vatandaşlarımızın doğrudan katkısına başvuruyoruz veya onların yanında oluyoruz. Aile yapımızın temel taşı olan kadınlarımızı şiddetten; yarınlığımızın teminatı olan gençlerimizi uyuşturucudan ve hayvan dostlarımızı tüm olumsuz durumlardan korumak için mobil ihbar uygulamaları geliştirdik. Kadınlarımız, kadın acil destek uygulaması KADES sayesinde aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarının mağduru olduklarında artık, tek bir tuşla güvenlik güçlerimize ulaşabiliyorlar, en fazla beş dakika. Beş dakikada polisimiz oraya geliyor. Bu kampanyaya herkes katıldı, Allah razı olsun. Sadece kadınlar bunu indirebiliyor, erkekler indiremiyor, böyle bir usulü var. Bugüne kadar toplam 83.318 ihbar geldi, 24 Mart 2018 tarihinde hizmete giren uygulamayla olay yerine en yakın ekip birkaç dakika içerisinde müdahale edebiliyor. Şu ana kadar uygulamayı indiren kişi sayısı 1 milyon 475 bin kişi.

Yeni bir iş daha yaptık, bu da çok başarılı bir iş. Özellikle gören arkadaşlarımız var, ben o GAMER'i derken onu da görün istiyorum. Şimdi, yabancı büyükelçiler gelip burayı görmek istiyorlar, bence de görsünler. Şimdi, bizim mahkemelerin karar almasını biz daha fazla istiyoruz. Elektronik İzleme Kelepçeleme Sistemi... Şu anda Aile Bakanlığı, Adalet Bakanlığıyla konuştuk, biz bu sistemi kendi üzerimize aldık. Şöyle düşündük: Ya, bunun sonunda dayacağı biz yiyoruz, yani polis yetişemedi diyorlar. Ya, kardeşim, şu gösterinin başından itibaren biz olalım da hiç olmazsa yani orayı Adalet Bakanlığı, orayı Aile Bakanlığı yapmasın, hepsini biz yapalım. Biz sonuçları onlarla birlikte entegre edelim, biz buna razıyız. Yani en nihayetinde bunu kendi üzerimize aldık, yerli ve milli bir kelepçe oluştu -yüzde 90 küsuru yerli, yüzde 10 küsurunu da yapacaklar- bu da bizim için iyi, şimdi onu kullanıyoruz. Şöyle ekranlar var, vatandaş müracaat ediyor, bizim emniyet bunu mahkemeye götürüyor, mahkeme diyor ki: "Evet, kelepçe takılır buna." Şu anda 81 kişiyi izliyoruz ama buna daha yeni başladık, hedefimiz minimum bin kişiyi bu konuda izlemektir. Müşteki var, aynı zamanda şüpheli var, şüpheliye kelepçe takılıyor, şöyle küçük bir alet veriliyor, müşteriye de küçük bir alet veriliyor, bunlar birbirine yaklaştığı andan itibaren şöyle bir daire çiziliyor müştekinin evine. İkinci bir daire daha çiziliyor, burası girilmesi yasak alan, 1 kilometre çapında yasak alan. Buraya yaklaştığı andan itibaren alarm çalıyor, ilgili kişi hemen telefonla aranıyor, diyor ki: "Siz buraya doğru yaklaşıyorsunuz, buradan geri dönün." Diyor ki: "Ben şuraya gideceğim." Diyor ki: "Ben sana şöyle bir rota çizdim, şuradan git, ancak şuradan gidebilirsin." Ben de hakikaten böyle bir bilgisayar oyunu gibi izliyorum arkadaşları ve muhteşem bir şey bu; çok doğru, çok da güzel bir yapı.

Bu gelişecek, bir taraftan KADES, bir taraftan bu; bu sizin bilginiz değil ama bunu da size milletvekillerimiz olarak söyleyeyim, biz bu arada tüm sivil toplum kuruluşlarıyla, tüm Aile Bakanlığımı ŞÖNİM'leriyle, herkesle, tüm paydaşlarımızda bir araya gelerek vatandaşlarımızın aile içi şiddette ve kadına şiddette ilk müracaat formunu değiştirdik. Neden? Bu formun bize çok daha iyi bir yol verebilmesi için çünkü bu form üzerinden mahkemeler karar veriyorlar, bu form üzerinden ŞÖNİM adım atıyor. Bu formu değiştirdik ve bu formu herkesle bir araya gelerek değiştirdik, mağdurlarla da bir araya gelerek değiştirdik ve şimdi, mahkemeler çok daha... Bazen şöyle diyoruz ya: "Adamı niye saldırdın o an kardeşim?" Bu formda daha geniş bilgiler oluşturarak hâkimlerin de karar verme yeteneklerini geliştirdik diye düşünüyorum.

Çevre ve doğal hayvanlara karşı işlenen suçların önüne geçmek amacıyla oluşturulan HAYDİ mobil ihbar uygulaması, 28 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla hizmete girdi. Şu ana kadar uygulamayı indiren kişi sayısı 105.800, uygulama ihbar sayısı ise 9.802'dir, dikkat edin. Gelen ihbarlar neticesinde 1 Ağustos 2020-8 Şubat 2020 tarihleri arasında toplam 556 kişiye idari para cezası uygulanmış, ayrıca 541 olaya müdahale edilmiş, 1.381 kişiye de adli işlem gerçekleştirilmiştir. Allah razı olsun, bu horoz dövüşleri, köpek dövüşleri acayip derecede geliyor. Benim telefonum hayvanseverlerin bildirimini altında, yani

hakikaten iyi bildirimler altında. Mutluyum ve herkese teşekkür ediyorum. Telefonlarımız biliyorlar ve gönderiyorlar, diyorlar ki: “Şurada hayvan dövüşü var.” Hemen arkadaşlara atıyorum. Sadece buraya gelmiyor, bize de geliyor. Bize gelince bunu da sağlayabilme kabiliyetine sahibiz. “Niye atıyorsun?” demiyoruz yani. Tek tek isimlerini bilirim, Türkiye’nin her yerinden ararlar, atarlar, biz de onlara yardımcı oluruz. Ayrıca bu konuda da önümüzdeki hafta arkadaşlarımız bir toplantı yapacaklar, tamam, biz bu hayvan polisini, doğa polisini kurduk da ne yaptık, ne noktadayız? Yanlış uygulamalarımız var mı, yapmamız gerekenler var mı? Sahadaki bilgilerle bunu test edecekler. Ancak kısa adı UYUMA olan Uyuşturucu Suçları Bildirimi mobil uygulamasını da hizmete sunduk, şu ana kadar uygulamayı indiren kişi sayısı 198.200, ihbar sayısı ise 12.915, bu yıl hedefimiz inşallah 500 bini bulmaktır.

Değerli milletvekillerim, yukarıda bahsettiğim adımların belki de en güzel tarafı, tamamının yerli ve millî teknolojilerle bizim evlatlarımız tarafından yapılıyor olması ve bu konuda kurumsal olarak bir öz güvenin ve sinerjinin yakalanmış olmasıdır. Hatta pek çok proje Bakanlık bünyesinde gerçekleştirilmektedir. İnşallah, bu yaklaşım ve bu birikimi hem vatandaşımızın günlük işlerini kolaylaştıracak hem de kamuda etkinlik ve verimliliği daha yüksek bir seviyeye çıkaracaktır.

Bir şeyi yazmamışlar buraya, koymamışlar, daha çok şey var da onu da size söyleyelim, o da şu “secret” işler ama: Açık Kapı bizim için önemli bir proje.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok önemli bir şey.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, geçen gün İstanbul’da bir milletvekilimiz buna itiraz etmiş ama bu doğru değil. Ya, adam kamuya, devlete, valiliğe geliyor; yaşlı, genç birisi geliyor. Geçen gün bir CHP milletvekilimiz de oraya başvurdu, bakın, Açık Kapı’ya başvurdu. Biz bunu kamudan herhangi bir kaynak kullanarak yapmadık, kamudan bir eleman da almadık buraya ama bu doğru bir şey, büyük kaymakamlıklarımızda var ve valiliklerimizde var. Vatandaş gidiyor, diyor ki: Ben şuraya müracaat edeceğim veya orada bir kamu görevlimiz kendisine haksızlık veya yanlışlık yaptı, gidiyor, diyor ki: “Ben böyle bir şeyle karşı karşıya kaldım.” Oradaki görevlimiz alıyor, ilgili vali yardımcımız belli, kolundan tutuyor, getiriyor, işini görüyor, gösteriyor. Bu kadar basit. Bu doğru bir şey ve burada doğru sonuç alıyoruz, vatandaş muhatap buluyor ve biz bunların yüzde 91-92’sini cevaplandırdık ve tabii bunu da istismar etmek istediler, salgın döneminde “Açık Kapı’ya müracaat et, sana 500 lira para verecek.” Ya, böyle bir şey yok, bu yanlış. Yani sosyal medyanın kirliliğiyle hakikaten karşı karşıya kaldık, yanlış yönlendirmeye kitlendik her tarafta. 2 milyon başvuru oldu, sadece bu yüzden. Böyle bir şey olmaz ki, bu yanlış bir şey. Neticede Açık Kapı da bizim tüm sistemlerimizle entegredir. Orada da bunu takip ediyoruz, kim geldi, nasıl geldi, nasıl başvuru yaptı. Şu ana kadar elde ettiğimiz sonuçlar, sahadan aldığımız geri bildirim, bu konuda bizleri umutlandırmaktadır.

Arkadaşlarımız yeni bir uygulama yapıyorlar, o da AFAD’da. Telefonlarımıza bir AFAD uygulaması yapacağız. AFAD uygulamasında toplama merkezi neresidir, bütün bunları kişiselleştirmiş olarak indireceğiz. Allah korusun, deprem olursa o, onu yönlendirecek, diyecek ki: “Senin toplama merkezi burası, bundan sonra yapman gerekenler bunlar.” Allah korusun, enkazın altında kaldı, enkazın altında kaldıktan sonra enkazın altından konuşabilme imkânı sağlayacağız. Artı başka bir şey daha sağlayacağız, en yakın telefonu veya en yakın ulaşabileceği telefonu ona santral yapacağız, onun üzerinden mesaj atma ve konuşabilme hakkı, konum bildirme hakkı sağlayacağız, daha bir çok şey yapacağız. Yani yapacağız dediğim zaman önemli bir noktaya geldik, büyük ölçüde bitti, bunu sağlayabilme fırsatına sahip olabiliyoruz.

Ben bu vesileyle hem beni dinlediğiniz için... Başka işlerimiz var, onlar “secret” işlerimiz tabii ama bilmenizi isterim. Bir, burada hukukun dışında hiçbir iş yapmayız. Yani bazen dinleme sözleri çıkıyor. Biz mahkemenin dışında herhangi bir dinleme yeteneğine sahip değiliz. Bunu bilmenizi isterim. Ya,

devlet dinler, biz değiliz, bizim böyle bir yetkimiz yok. Biz mahkemenin dışında herhangi bir dinleme yetkisine sahip değiliz, bunu tekrar söylüyorum. Bunu şunun için söylüyorum: Ya, itimat edin, güvenin yani. Böyle bir şeyi yapabilme kabiliyetimiz söz konusu değildir. Ha, mahkemeden önleme dinlemesi kararı, dinleme kararı alırsak... Öyle midir?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE HABERLEŞME DAİRE BAŞKANI VEKİLİ MUSTAFA KOÇOĞLU – Doğrudur Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Ve yılda 3 defa bu kurumlar da denetlenir, kendi içinde bir denetlemesi var, dışarıdan denetlemeler var ve bu denetlemeler de devam eder. Yani dijital hiçbir mecrayı, hukukun bize vermiş olduğu hiçbir imkânı suistimal edemeyiz, etmeyiz de, edemeyiz de, böyle bir güce de sahip değiliz. Zaten bizim imkânlarımız bize yetiyor, imkânlarımızı arttırmak istediğimiz zaman geliyoruz, burada kanun çıkarmak istiyoruz, diyoruz ki: Mesela böyle bir kanuna ihtiyacımız var, başka bir kanuna, bir dinleme kanunu değil ama bu kanun Meclisten çıkar, çıkmaz, bunu bilmem, buna Meclis karar verir. Ben buna şöyle böyle demem, ihtiyacımız varsa... Ama hukukun dışında, bize verilen yetkinin dışında dijital mecralar da dâhil olmak üzere Kişisel Veriler Kanunu – burada bunu da söyleyelim- bizim için Anayasa'dır. Bütün arkadaşlarımız Kişisel Veriler Kanunu'na yönelik davranırlar. Ya, böyle bir şeyi bize yakıştırabilen birileri olabilir ama biz bunun dışında adım atmamız çünkü yaptığımız işlerin her birisi izli işlerdir, bakın, önemli bir şey söyleyeceğim, yarın öbür gün takibi kolay işlerdir ve bu takip gerçekleştirileceği için hiçbir arkadaşımız, hiçbirimiz bu konuda kanunun, kuralın dışında adım atabilme kabiliyetine sahip olamayız diye söylüyor, sözlerimi bitiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Bakanım. Biz yirmi beş dakika demiştik, tam yetmiş beş dakika oldu, biz de keyifle dinledik, çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi tabii, bu anlattıklarınız bu konunun başlığında da var, dijital dönüşüm çalışmaları çok çok önemli. Ben Türk siyasal hayatı hocasıyım, aynı zamanda akademisyen kökenli bir kardeşinizim. Türk siyasal tarihi, Türkiye'nin demokrasi tarihi devletin çağdaştırılması, bürokrasinin azaltılması, idari islahat çalışmalarıyla doludur. Tanzimat reformundan başlayarak yüz elli yıllık bitmeyen senfoniye dönüşmüştür. Bu anlamda bütün bu çalışmaların ana fikri kırtasiyeciliğin azaltılması ve bugün git, yarın gel anlayışının son bulmasıdır. Bunun da ana fikri insanı yönetimin öznesi hâline getiren ve insanı yaşat ki devlet yaşasın diyen, o bizim geleneğimizden tevarüs ettiğimiz anlayışı hayata geçirme çalışmalarıdır. Ben aslında burada sadece İçişleri Bakanlığının bir e-dönüşüm, bir dijital dönüşüm çalışması değil, topyekûn bir devlet reformuna varacak önemli çalışmalar olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi sunum için teşekkür ederiz Sayın Bakanım tekrar size. Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip bir hesap verebilirlik anlayışıyla burada öz güvenle konularınızı anlatmanıza teşekkür ediyoruz Komisyonumuz adına.

Şimdi soru-cevap faslına geliyoruz. Bir önceki toplantıdan yaşadığımız bir tecrübe oldu, vekillerimiz tabii haklı olarak konuşmak istiyorlar, ben Sayın Bakanımızın sözünü kesmediğim gibi vekillerimin de sözünü kesmekten edep ederim, benim demokrasiye olan inancım, insana olan saygımdan dolayı ama uygun bulursa büyüklüğümüz burada, vekillerimiz burada 1'inci tur için üç dakikayla bir söz ve soru alalım, herkes bir konuşsun; 2'nci turda tekrar onu beş dakikaya çıkartabiliriz, ben süreleri takip edeceğim.

Şimdi herkes mikrofonu basarsa ben de sözleri vereceğim.

Pozitif bir ayrımcılık yapalım, Ravza Hanım'a söz veriyorum.

Ravza Hanım, buyurun.

Üç dakikanız var efendim.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım; hoş geldiniz. Sunum için çok teşekkür ederiz. Ben sunumun sonunda olduğunu bilmeden üç uygulamayı not etmişim: KADES, HAYDİ, UYUMA. KADES’i de yükleme, yüklememe konusunda tereddütlüydüm ama biraz evvel yükledim ama düğmeye basmadım, “Acil bir durum var mı?” deyince. Bunlar gerçekten çok kıymetli uygulamalar. Yani hem hayvan haklarıyla alakalı hem kadına karşı şiddetle alakalı, aynı şekilde uyuşturucuyla alakalı...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başıma geleni biliyorsun değil mi?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hayır.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Gerçek yani KADES uygulamasını bizim hemşhçerilerimizden birisi indirdi, denedi. Tabii, bizim polisler beş dakikada eve geldiler, dediler ki: “Bir şey mi var?” “Yok, ben sadece yanlışlıkla bastım.” dedi. “Bak, abla bir şey olur söylemezsin, birisi seni tehdit eder, bak telefon numaramız.” Sonra tekrar gittiler, Tabii, on dakikada bir arıyorlar, “Bir şey var mı, bir şey oldu mu?” diye. En sonunda beni aradı, dedi ki: “Allah’ını seversen ha bunlar bana takıldılar, beni kurtar bunlardan ne olur.” Böyle bir şey oldu.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yani hemen karşıma düğme çıkınca başta uygulamayı indirdim ama bilgilerimi girmemiştim sistemi meşgul etmek adına ama şimdi ne kadar zaman alıyor, burada Meclis zaman zaman bizi şaşırtan internetine rağmen hemen uygulamayı yükledim ama düğmeye basmadım, siz buradasınız, telaş olmasın diye.

GAMER’le, SATEM’le alakalı davetiniz için teşekkür ederim, Başkanıma hemen onu iletayım, GAMER’i çok kısa bir görmüştüm ama SATEM’i ziyaret etmemişim gitmeyi çok arzu ederim.

Ben öncelikle, bu süreçte, Covid’le mücadele sürecinde yapılmış olan çalışmalardan dolayı, hem emniyet güçlerimizin hem de Vefa Sosyal Destek Grubu gibi farklı, dünyanın hiçbir yerinde olmayan oluşumların yaptıkları çalışmalar için çok teşekkür ediyorum.

Nüfus cüzdanı entegrasyonu, tek bir kimlikle ehliyet, nüfus cüzdanı hepsinin bir arada olması bu da çok kıymetli. Dünyanın başka ülkelerinde buna benzer uygulamalar var, belki ileride pasaport kartına geçilmesi düşünülürse hepsi bir araya konabilir. O da güzel bir şey olabilir belki, zor olmakla beraber.

E-devlet kapısı konusunda, ben 2007-2008 senelerinde Boğaziçi Üniversitesinde yüksek lisansımı yaparken, bitirme projem -o zaman çalıştığım- “İstanbul Büyükşehir Belediyesinin E-Devlet Hizmetleri ve Belediyecilik Hizmetlerinde Avrupa Birliği Belediyeleriyle Kıyaslaması”ydı. O zamanla bu zaman arasında çok büyük bir gelişme var hem kullanıcı dostu olması hem de aynı dili konuşan -mesela farklı belediyelere yönlendiriyordu e-devlet kapısı, şimdi ortak bir dil kullanan bir sistem olması- ve birçok şeye ulaşabilen bir sistem olması çok çok kıymetli.

Hemen soruma geliyorum. Başta, veri güvenliğinden bahsettik, veri güvenliği, verilerin acil durumlar için, onun üzerinden söylemişsiniz, “Buluta yüklüyoruz.” diye. Tabii, bu veriler bulutta yüklü ama güvenliğini nasıl sağlıyoruz? Bir de server’larımız nerede? Çünkü bulutta da olsa sanal âlemde de olsa fiziksel olarak bir yerde bu veriler tutuluyor, bunlar nerede?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederim Ravza Hanım, sağ olun süreye de yuduğunuz için.

Sayın Bakanım, uygun bulursanız soruları alalım, hem siz de biraz nefes alırsınız, çayınızı içersiniz.

Şimdi, Yozgat Vekilimiz İbrahim Ethem Sedef Bey'e sözü veriyorum, sonra Ayhan Hocama vereceğim.

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Evet, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerim, Sayın Bakanım, Bakanlığımızın değerli bürokratları, Bakan Yardımcılarım, gazeteci arkadaşlarım ve Meclis personeli; hepinizi saygıyla selamlıyor, hayırlı günler diliyorum.

Sayın Bakanım, bugün Dijital Mecralarda güzel bir sunum yaptınız. Toplantıya gelmeden önce İçişleri Bakanımız geleceği için ne konuşulacağını tahmin etmeye çalıştığımda, işte, siber suçlar falan, terörle mücadele ön planda olacak diye bir düşünceye hasıldım ama bugünkü yaptığınız bu keyifli, akıcı sunumdan da anladım ki devletimizin de dijital dönüşüme nasıl katkı sağladığını, birimlerimizin ve bakanlıklarımızın, bununla da bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak ve milletvekili olarak da mutluluk duyduğumu ayrıca belirtmek istiyorum.

Dijital Mecralar geniş bir alanı kapsıyor tabii ama Başkanımın da sözün başında bahsettiği birkaç konudan... Özellikle sizler ve geçen hafta da Sayın Genel Başkanımızın “tweet”lerinin silinmesi gibi bir olayla biz de karşı karşıya kalmış bulunmaktayız Milliyetçi Hareket Partisi olarak. Ve bu olaya artık ülkenin ve bütün siyasi partilerin güvenlik olarak bakması gerekiyor. Aslında sosyal sağlayıcıların bu dijital mecralarda “dijital terör” “dijital faşizm” “dijital diktatörlük” uygulamaları ve ülkemizi hizaya getirecek veya siyasetçilerimizi hizaya sokacak keyfî uygulamalarını veya fikir anlamında da kendilerine uymayan siyasetçileri hizaya sokacak diktatörlüğüne de bizim Türkiye olarak da ülke olarak da müsaade etmememiz gerekiyor ve bu konuda da yapılacak kanuni her türlü yaptırımda da bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak yine hazırız. Çünkü olaya şöyle bakmalıyız: Sanalda yapılan her şey özgürlük anlamına gelmiyor, gerçekte işlenen bir suç neyse sanalda da aynı suça iştirakte aynı konuda değerlendirilmeli açısıyla bakmamız gerektiğini de düşünüyorum.

Ben çalışmalarınız için tekrar teşekkür ediyorum. Hepinize de saygılar sunuyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkürler Vekilim.

Şimdi, Ayhan Hocama, bu konularda yetkin çalışmalarıyla bilinen Vekilimize sözü veriyorum.

Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, basın mensupları, katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben milletvekili olmadan önce otuz yıl Bilkent Üniversitesinde Elektronik Mühendisliğinde hocalık yaptım, yaşım itibarıyla epeyce bir projede de rol aldım. Bunların içinde: JEMUS da var, TASMUS var, TEIRS var; ASELSAN’la yaptığımız projeler, başka kurumlarla da var. JEMUS Projesi’nin ilk kabulünde Denizli Honaz Dağı’nda ben de bulundum.

Şimdi, burada öncelikle Sayın Bakanı tebrik etmek istiyorum. Fransa’daki sistemi biliyorum biraz, ona göre biz dijitalleşmede, devlet hizmetleri açısından çok çok iyiyiz yani bunu gerçekten söylüyorum, bizzat yaşayan biri olarak söylüyorum, kabul etmek lazım. Tabii, bürokrasi denince hep şöyle bir şey aklıma geliyordu: Devletin bir kurumundan aldığınız bir belgeyi götürüp başka bir kurumuna veriyorsunuz. Ya, ne gereği var? Onu veren de devlet, onu veren de devlet. Bunu artık otomatize edebilmemiz lazım. Siz büyük ölçüde bunu yapmışsınız tebrik ediyorum ama mesela “Çiftçi kayıt belgesini hâlâ ‘upload’ ediyoruz.” dediniz, bence gerek yok. Eğer o bilgi varsa devlette, zaten o bilginin bir şekilde ulaşılabilir olması lazım, bu benim düşüncem, detaylarını bilmiyorum, o belgeyi nasıl doğruluyorsunuz onu da bilmiyorum.

Şimdi, tabii bu yazılımların yerli ve millî yapılması konusunda ufak bir şey dikkatimi çekti. Sunumda 8'inci sayfada -bunlar hep yerli, millî diyoruz ama belki Ravza Hanım da bilecektir- e-devlet hizmetleri -parantez içinde- G2C, G2B, G2G, işte, vatandaşa yönelik hizmetler, özel sektöre... Bunlar tabii, İngilizcede: "Government to Citizen" "Government to Business" "Government to Government" Bunların olması sanki "Bu iş yurt dışından alınıp yerleştirilmiş mi acaba?" sorusunu da aklımıza getiriyor. Bunu da dikkatinize sunmak istiyorum.

Şimdi, "dijital faşizm" "dijital diktatörlük" denince benim aklıma George Orwell'ın kitabı geliyor daha çok. Dolayısıyla, ben biraz ürperiyorum o konuda. Yani burada firmaların yaptıklarını savunmuyorum ama esas mesele devletin, elindeki verilerle vatandaşı tehdit etmesidir. Buna karşı da biz anayasal güvenceleri, yasal güvenceleri sağlamak durumundayız diye düşünüyorum.

Trump'ın "tweet"leri konusunu çok örnek vermek istemiyorum çünkü Trump'ın durumu ortada, kendi ülkesinde darbe yapmaya kalktı diye suçlanan bir kişi. Dolayısıyla onun durumu çok özel, onu konuşmak istemiyorum.

Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar. Sayın Bakanımıza tekrar buraya kadar zahmet ettikleri için, zaman harcadıkları için teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, Ayhan Hocam, teşekkür ederiz, çok sağ olun.

Şimdi, söz Trabzon Vekilimiz Bahar Ayvazoğlu'nda.

Buyurun Vekilim.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Yapmış olduğunuz sunumla birlikte âdeta Türkiye Cumhuriyeti'ndeki tüm vatandaşlarımızın sosyal bir disiplin içerisinde, ayrıcalıklı, öncelikli olmadan, eşit bir şekilde hizmet ve fırsatlardan yararlanabildiği ve bu anlamda da dijital çağdan bahsediyorsak eğer dijital bir devrimin de gerçekleştirildiği kanaatine vardık. Emegi geçen bütün bilim adamlarımıza, bürokratlarımıza sizin nezdinizde teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, uluslararası ölçüm ve rakamlarda da sabit ki yalan ve iftira haberin en yaygın kullanıldığı, manipülasyonun siyasette bir yöntem olarak en çok kullanılıp en çok iş yaptığı ülkelerin başında geliyor ne yazık ki Türkiye. Hemen birkaç saat sonra ilgili makamların, kuruluşların bu yalanları deşifre etme çabaları gündeme gelse de deşifre etseler de maalesef maksat hasıl oluyor ve o yalan, o kısa süre içerisinde dünyanın çevresinde neredeyse 3 kez dolaşmış oluyor. Bunun sonu ne olacak? Özellikle yalan haberciliğe bir yaptırım düşünülemez mi? Çünkü bu tarza dayanacak bir demokrasi dünyanın hiçbir yerinde yok. Bu anlamda yapılabilecekler nelerdir, bizlerin de temiz bir siyasetle tanışma şansı var mıdır? Bu anlamda, Bakanlığınız nezdinde de son zamanlarda da görmüş olduğumuz olumsuz gerçekliklerle yüzleştığımız zamanlama diliminde yapılabilecekler konusunda bizi aydınlatırsanız çok sevinirim.

Çok teşekkür ediyorum tekrar.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederiz Bahar Hanım.

Çok önemli sorular ve temenniler. Gerçekten, sadece Türkiye'de değil, dünyada da maalesef, demokrasiyi tehdit eder hâle gelen pratikleri görüyoruz. Bu bize dokunmuyor diye düşünmemek lazım. Biraz önce basın vardı, çok detaya girmek istemedim. Şimdi, bugün Devlet Bey'e olan yarın Meral Hanım'a da olabilir, Sayın Kılıçdaroğlu'na da olabilir ve diğer liderlere de olabilir. Yani burada

Amerika’da da işte... Bu uygulamaya Ayhan Hocam “Farklı bakıyorum.” dedi fakat sonuçta bir ifade özgürlüğü... Merkel söz söyledi, dünyada hiç kimseden ses çıkmadı. Amerika’da bunu yapanlar... Bakalım önümüzdeki dönemde aslında bunun bir ayak seslerini görürüz.

Şimdi, Zeynep Hanım, Ankara Vekilimiz; onu sadece Ankara keçileriyle değil bu dijital meselesinde de çok yetkin duruşuyla biliyoruz.

Buyurun Zeynep Hanım.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Keçilere de burada atf yaptığımız için ayrıca hassaten teşekkür ediyorum.

Şöyle ifadelendireyim: Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum size ve heyetinize. Gerçekten çok faydalı bir bilgilendirme oldu. Yani devletimiz dijitalleşme hususunda çok önemli adımlar atıyor ve dediğiniz gibi -hani kırtasiye işlerinden- aslında bütün bu sistemi kolaylaştırarak yargının hızlı ilerlemesinden tutun da bir vatandaşımızın bir nüfus müdürlüğünden bir evrakı almasına kadar pek çok alanda hem zaman noktasında ciddi bir kazanç sağlıyor milletimiz hem de bu hizmetlerin çok daha hızlı bir şekilde sağlanmış olması bir şekilde sağlanıyor. Bunun ötesinde -az evvel Ravza Başkanım da sordu- ben şunu öğrenmek istiyorum: Siber güvenlik hususu gerçekten çok gündeme gelen bir husus. E-devlet’te bizim pek çok verimiz var. Biz bunun güvenliğini nasıl sağlıyoruz? Buna ilişkin ciddi anlamda sorularla karşılaşılıyor. Bu verilerin farklı şirketlerce kullanılarak bir şekilde dezenformasyonla ya da bu noktada manipülasyonlarla kullanılması hususu da çok ciddi anlamda gündeme gelen başlıklar altında.

Bahar Hanım da, Bahar Vekilimiz de bahsettiler, aslında geçen toplantıda biz bu hususu bir miktar tartışmıştık ve o esnada da Avrupa Konseyinin son oturumu da devam ediyordu. Ben o toplantıdan çıkınca ona devam etmişim. Mesela, bu “Big Tech” şirketlerinin ifade özgürlüğüne yönelik tutum ve davranışları dünyada çok ciddi anlamda tartışılıyor şu an. Bu, dünyanın gündeminde olan bir şey ve Türkiye’nin de gündemine hızlı bir şekilde gelmesi lazım. Çünkü ilerleyen süreçlerde bu sefer vatandaşların neyi söyleyip neyi söylemeyeceğine bu şirketler mi karar verecek? Diyarbakır Annelerine ilişkin mesele bu noktada çok önemli. Yani Sayın Devlet Bahçeli’nin, sizin “tweet”iniz; bu, ifade özgürlüğüne doğrudan bir müdahale, çok net ve doğrudan bir müdahale. Dolayısıyla kimin neyi söyleyip neyi söylemeyeceğine kim karar verecek, nasıl karar verecek? Buna ilişkin olarak da ben bir farkındalık çalışmasının acilen yapılması gerektiğine ilişkin kanaatimi de burada paylaşmak istiyorum.

Tekrar çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, çok teşekkür ederim.

Şimdi, Zonguldak Vekilimiz Deniz Bey, hem dijitalleşme meselesinde hem veri güvenliği konusunda mühendis olması hasebiyle de konulara vâkıf.

Buyurun Deniz Bey.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Bakan, sunumunuz için teşekkür ediyorum. Detaylı, özellikle teknik veri içeren bir sunumdu. Her ne kadar söyledikleriniz var, burada anlatabildikleriniz, bir de söylemedikleriniz, anlatamadıklarınız veya anlatmak istemedikleriniz var. Bu noktada öncelikle benim temas etmek istediğim konu, bu devlet kurumları arasında ve özel sektörle bir entegrasyon çalışması yapıyorsunuz, 2016 yılından itibaren de İçişleri Bakanlığı görevini ifa ediyorsunuz. Siz anlatınca bir yandan bu yapılan icraatlar dolayısıyla memnuniyet duydum, bir yandan da şöyle bir hissiyat oluştu bende: Sanki siz İçişleri Bakanlığına gelmeden önce Türkiye’de bir başka parti iktidardaydı. Aslında bu 2002 yılından itibaren hızla ele alınıp yapılması gereken çalışmalar konusunda gecikilmiş gibi de bir intibaya ulaştım.

Şimdi, bu noktadan hareketle 25 Mart 2009 tarihinde Kahramanmaraş Çağlayancerit'te Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Sayın Muhsin Yazıcıoğlu'nu taşıyan helikopter düştü ve bu helikopter düştükten sonra benim de yaptığım -yani Meclis araştırmalarının dışında yaptığım- araştırmalarla edindiğim bilgiler doğrultusunda 15.03'te ilk, helikopter düştükten sonra İsmail Güneş -kendisi bir gazeteci- toplamda 7 defa 112'yle görüşme yapıyor ve akabinde de 155'le de yaptığı görüşme var. Ve ben bu operatörlerin kendi iç yazışmaları ve kendi içlerinde gerçekleşen burada aksiyon alma sürecinde yaklaşık olarak aslında helikopterin düştüğü yerin tespit edildiği ancak ulaşılmasının çeşitli nedenlerle engellendiği gibi bir intibaya ben de edindiğim bilgiler doğrultusunda ulaşmış oldum. Bu noktada yine buna benzer bir helikopter kazası veya gerçekleşebilecek çeşitli felaketlerle ilgili olarak yaptığımız, kurduğunuz bu sistem, bu entegrasyon bu sorunu çözebiliyor mu? Türkiye'nin herhangi bir noktasında, bir metrekaresinde, en ucunda, en ulaşılmaz yerine dahi bu entegrasyon sistemiyle ulaşabilmemiz mümkün olacak mı? Zira bu olay bildiğiniz gibi tüm Türkiye'de Yaşayan vatandaşlarımızda bir travma etkisi yarattı yani devletin kendi sınırları içinde bir noktaya ulaşamaması, hepimizin gözünün önünde canların, hayatların kaybedilmesi gibi bir infial durumu oluşturdu.

Diğer taraftan, birkaç nokta var ki -sizi destekler nitelikte söyleyeceğim- bu yazılımlar konusu. Yazılımlar konusunda yaptığım özel bir araştırma da -KİT Komisyonundayım, devlete ait şirketleri denetliyoruz- Millî Piyangoyu da bir merceğe almıştım ve Meclis arşivlerine girerek yirmi yıllık bütün Başbakanlık Yüksek Denetleme raporlarını, Sayıştay raporlarını çıkardık ve şu anda güncelde aslında bizim milletvekili dönemimizde hiç raporlarda yazmayan ama 2001 yılından itibaren raporlarda yazdığına göre Millî Piyango İdaresinin yazılımlarını Amerika Delaware'de kurulan bir şirket yapıyor. Önce beş yıllık sözleşme yapmış, sonra yirmi üç yıl boyunca sözleşme otomatik olarak kendisini her yıl yenilemiş. Aynı süreç, HAVELSAN devreye giriyor, TÜBİTAK devreye giriyor ve bir bütçe ayrılıyor; yerli ve millî yazılım yapılsın diye 2001 yılında. Sonra, başlarına gelmedik kalmamış ve projenin yerliliği, millîliği iptal ediliyor ve yirmi üç yıl boyunca o şirket otomatik yenilemeyle sürecine devam etmiş.

Ben, aynı zamanda siz konuşurken de aslında sormak istedim ve sordum: Bu dijital arşivleme işiyle ilgili olarak yine bir KİT kuruluşu olan PTT -bende de sözleşmesi zaten var elimde- hiçbir ihale yapmadan, kendi iştiraki üzerinden 2 şirkete 400 milyon evrakın, beş yıl boyunca toplamda 2 milyar evrakın taranması işini vermiş. Bu işle ilgili de -Sayıştay raporuna da bu konu girdi- yaklaşık olarak KDV hariç 487 milyon lira bir harcama yani bir sözleşme tutarı oluşmuş. Bunun da pratikte -biz basın açıklamaları yaptık, durumu ifade ettik- ülkenin içinde bulunduğu ekonomik kriz nedeniyle bu projenin PTT'nin kendi bünyesinde yapabileceği bir projeyken bu işi ihale etmeksizin, 2 şirkete böyle yüksek tutarlarla yaptırmasının büyük bir kayba, büyük bir zarara, kamu zararına yol açtığıyla ilgili. Sayıştay da soruşturma açılmasını istedi ve bu sözleşmede aynı zamanda PTT veya PTT'nin iştiraki olan PTT Bilgi Teknolojileri AŞ'nin bu işi yapmak üzere sözleşme imzalanan 2 şirketle mutabakata varıp sözleşmeyi feshetmesi durumunda dahi -yerlilikten, millîlikten bahsediyoruz- 6 milyon dolar da her şekilde PTT aleyhine bir tazminat hükmü var. Yani PTT Türkiye'de devlet şirketi, evraklar Türkiye'de, bu işin verildiği şirketler Türkiye'de ama dolar olarak tek taraflı bir tazminat hükmü konulmuş. Şimdi, bunu söylememin nedeni şu: Bu konuyla ilgili zaten biz girişimlerimizi yapıyoruz. Sizin bahsettiğiniz, İçişleri Bakanlığı bünyesinde yapılan dijital arşivleme işini İçişleri Bakanlığı personeli mi yapmıştır? Sorunu kendi yetenekleri dâhilinde mi çözmüştür? Bu konuyla ilgili bir ihale yapmış mıdır? İhale yaptıysa hangi tutarda ihale yapmıştır, hangi şirketlere yapmıştır ve içinde yine buna benzer garip, acayip, bizim anlam veremediğimiz tarzda dolar hükmü üzerinden tek taraflı tazminat hükümleri tesis edilmiş midir? Yani bu soruyu sormamın nedeni, PTT'de böyle bir durumu tespit etmemiz.

Bunun dışında, tabii, konuşabilecek çok konu var. Özellikle uyuşturucu konusundaki ihbar sayısı, kurduğunuz sistem çok önemli. Bu konuyla ilgili, ihbar edenlere bir ödül sisteminiz var mı? Bunu sormak istiyorum.

Çok mücadele ettiğim bir konu, sanal kumarla mücadele. Benim yazmadığım bakanlık kalmadı, mutlaka size de yazdım ama belki yetki alanınızda veya değil. Sanal kumarla ilgili de, sanal kumar siteleriyle ilgili de ihbar ve ödül sistemi çalıştırılmaz mı? Ve temelden bu sanal kumar piyasasını çökertecek bir karar olur ödül sisteminin devreye girmesi. Bu bakımdan sizden aksiyon almanızı istiyorum.

Yaptığınız sunum doğrultusunda ben de kalarak sorularımı yöneltmek istedim. Bugüne kadar yaptığınız bu alandaki özellikle bu teknik çalışmalar gerçekten çok önemli. Burada iyi niyetli olmak ve çeşitliliklerine rağmen tüm vatandaşları hem doğabilecek her türlü şiddetten korumak, birbirlerinden de zaman zaman korumak şeklinde devlet otoritesinin her zaman her vatandaşına aynı mesafede olmasını da sağlamanızı temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Deniz Vekilim, teşekkürler, sağ olun.

Şimdi de Tuncay Özkan Bey'e söz vereceğim.

Tuncay Bey masanın hem önünde hem arkasında duran tecrübeli bir gazeteci. Şimdi onun bir söz talebi var.

Buyurun Tuncay Hocam.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sağ olunuz, çok teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlar; hoş geldiniz. Sunumuzun için çok teşekkür ederiz. Çok yararlanacağımız, bundan sonraki takipte de çok mutluluk verici çalışmalar; geç kalmış, bugüne kadar çoktan bitirilmesi gereken çalışmalar ama bir yerinden tutmak, katkı sunmak, taş üstüne taş koymak çok değerli. Hem bürokratlarımızı hem bu konudaki karar mercisinde bulunan herkese çok teşekkür ediyoruz.

Buradaki temel sorumuz şudur: Özgürlükler bir başkasının özgürlüğünün üstüne inşa edilmez, özgürlükler o özgürlük alanının sonundan itibaren inşa edilir ki özgürlük alanları genişleyebilsin. Dünyadaki gelişim de hep bu yönde olmuştur. Kısıtlamalar, sınırlamalar, yasakçı bakış açıları dünyayı da bizi de bir yere götürmüyor. Yani parlamentosunu basmakla suçlanan bir Amerikan Cumhurbaşkanı'dan, 15 Temmuzda devletin içinde yuvalanmış bir eşkıya çetesinin ayaklanmasına kadar pek çok şeyi ne yazık ki bizim kuşağımız yaşamak zorunda kaldı, keşke bunlar olmasaydı, biz bunların dışında kalabilseydik, dünya bunların dışında kalabilseydi ama ne yazık ki bunları yaşıyoruz. Bunlara çözüm üretmek zorundayız, uygarlığımızı büyütmek zorundayız, gelişimi özgürlüklerden yana ilerletmek zorundayız. Bunların en başta gelen şeyi, kurumsal, siyasal özgürlükler. Belediyelerin, yerel yönetimlerin, kaymakamlıkların, valiliklerin bütçelerinden başlayarak özerkliklerinin ve bunların merkezden denetimlerinin dijitalleşmesi, hizmetlerinin dijitalleşmesi, katkı sunulması çok kıymetli şeyler. Burada en önemli yaptırım, kişilerin özgürce kendilerini ifade edebilecekleri mecraları yaratmaktır. Demin Fransa'dan örnek verdi kıymetli hocamız. 1993 yılında gazeteci olarak bir yolsuzluk soruşturması için Paris'e gittim. Türkiye'yi, F-16 off-shore nedeniyle, takograf üreteceğim diye 4 milyon dolar dolandırmış bir firmanın peşine düştük. Adamı bir türlü bulamıyorduk, muhtara gittim. Hint asıllı bir muhtardı. Bana sorduğum sorular karşısında "Seni anlamıyorum." dedi. "Neden anlamıyorsun? İşte, bunları istiyorum. Nasıl ulaşacağım?" dedim "Orada bilgisayar var." dedi. Bilgisayarın başına geçtim; adını, soyadını yazdım, kişinin ticaret sicili kayıtları geldi, oturduğu yer geldi, adresi geldi ve

tapu kayıtları geldi. Ben bundan yararlanarak kişiye gittim. “Senin kafanı patlatırım, ağzını burnunu kırarım.” “Polis! Özel alanıma girdin.” Öyle bir şey olmadı. Kapının zilini çaldım, adam aşağı geldi “Evet, ben Türkiye’yle ticaret yaptım. Bu karşılıklı bir alışverişti. Ben Türkiye’yi dolandırmadım, ticaret yaptım, para kazandım ve benim sistemim bunu akladı. Muhtarlığa giderseniz orada bununla ilgili mahkeme kayıtlarını bulursunuz.” dedi. Her şey muhtarlıkta mevcuttu. Bizim, bireysel duygu ve düşüncelerimizin ötesinde, başkalarının özgürlük alanlarını, bilgi edinme hakkını ve bunlara serbestçe ulaşımını sağlayacak yolları açmamız gerekiyor. Bu, devlet görevlisi olabilir, benim partimden veya sizin partinizden herhangi bir seçilmiş kişi olabilir, bunun hiçbir önemi yoktur. En temel rütbe vatandaşlıktır. Yurttaşlığın üstündeki diğer rütbelerin tamamı gelip geçici şeylerdir.

Sorum: Yurttaşın özgürlük alanını genişletecek ne yapıyoruz? Ki sizin bu yaptığınız çalışmaları takdirle karşıladım, o özgürlük alanlarını genişletebilecek ama bunu yurttaşa sunabilecek miyiz? Yani muhtardan başlayarak, bunu bilgisayar sisteminden bir kişi girerek bu sistemin içerisinde kendisine yer bulabilecek mi ve biz bütün bu çalışmalar içerisinde varlığımızı borçlu olduğumuz halkımıza bu özgürlük alanlarını sunabilecek miyiz? Bugün belki de oksijen kadar yoğun olarak ihtiyaç duyduğumuz en önemli alandır.

Size tekrar çok teşekkür ediyorum bu sunum nedeniyle, sizlere çok teşekkür ediyorum bu çalışmalar nedeniyle. Ama özgürlük alanımızı nasıl genişleteceğiz? Daha çok özgürlüğe nasıl kavuşacağız ve güvenlikçi politikaları özgürlükle, demokrasiyle nasıl taçlandıracağız? O konuda sizden bilgi rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkürler Vekilim.

Sayın Bakanım, vekillerimizin soruları böyle. Sizden hepsine topyekûn bir cevap vermenizi istirham ediyorum.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben de çok teşekkür ediyorum, çok kıymetli sorular geldi.

Birincisi, Ravza Hanım’ın “Bulutta veriler güvenli mi, “server”lar Türkiye’de mi?” Bizim de dikkat ettiğimiz meselelerden bir tanesi, bu konuda devletin de oluşturduğu bir güvenlik kriteri var, o güvenlik kriterinin içerisinde ve “server”lar Türkiye’de. Biz bilişimde Turkcell’le çalışıyoruz. Turkcell, TELEKOM, birkaç şirket var bu konuda, bu birkaç şirketle çalışmaya gayret gösteriyoruz. Yani burada olduğu için ayrıca Turkcell’e de teşekkür ederim. Yani bu 112 sisteminin bu hâle gelmesinde son noktalarında Turkcell’in katkısı oldu bize yani teknolojik bütün şeylerini bizim emrimize verdi, sağ olsun. Finansal olarak da uzun vadeli bir iş yaptı bize, iyi bir pazarlık yaptık. Aslında çok uzun bir, 4-5 turlu bir şeyden sonra bitti ama çok uygun bir şeyle iyi bir mesele ortaya koydular. O açıdan, biz bunları çok yüksek meblağlarla gerçekleştirmedik, bunu söylemek isterim yani hepsi açık bizde, hepsi açık ihale ve vura vura gitti hepsi. En nihayetinde kendi ağırlığımızı da kullanarak dedik ki: “Şunu şöyle yapabilirseniz, şu zaman dilimi içerisinde bize ödeme imkânı sağlarsanız daha iyidir.” Orada da bizi incitmediler ve hep yardımcı oldular. Onun için, şu anda onlarla birlikte çalışıyoruz. TELEKOM da bu işin içerisinde yani TELEKOM’la çalıştığımız alanlar da var.

Ayhan Hocamız şunu sordu, dedi ki: “Bunu yurt dışından mı transfer ediyorsunuz?” Doğru. Yani bir e-devlet karşılaşması yapılıyor. Yani bizim Türkiye’nin e-devletinin ne noktada olduğunu bilebilmemiz için dünyadaki e-devlet sıralaması içerisinde nereden nereye geldiğimiz için, kamuya, özele ve devletten devlete, özele ve şirketlere yönelik bir değerlendirme var. O değerlendirmenin içerisinde o şablonu

kullanıyoruz. Çünkü onun da karşılaştırması lazım, bizim de karşılaştırmamız lazım. Bence uluslararası bu tip şablonların kullanılması da faydalı. Bazen çok içimize giriyoruz, uluslararası sistemin burada ne noktada olduğunu kaçırmamak lazım yani onlar ne noktadalar... Yani ona tabi olmak ayrı bir şey, bu şablonu kullanmak ayrı bir şey. Onun için, bunu böyle devam ettiriyoruz.

Bahar Hanım'ın yalan habercilikle ilgili bir meselesi var. 1999'da belediye başkanı adayıydım. İlk böyle internet sitesi, bu mecraların tamamıyla ilgilendiğim zaman dilimi içerisindeydi. Hatta, bir gazeteci arkadaşımız vardı, o da benim basın danışmanımdı, şimdi büyük bir internet sitesi var. O dönemler zor dönemlerdi, sıkıntılı dönemler. Böyle bir odaya giriyordu, babam da klasik bir siyasetçiydi. "Yani bu adam niye bu odaya girip bu işlerle meşgul oluyor, niye hukuk danışmanlığı yapmıyor?" diyordu ama hakikaten internet üzerinden gazeteleri, haberleri geçmek dâhil olmak üzere... O dönemde bir ilçe belediye başkan adayı olarak... İki seçim vardı hem genel seçim hem yerel seçim, 99 seçimleri öyle seçimlerdi.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – 18 Nisan.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Evet.

Orada birçok haber çıkardı ve bu haberlerin her birini gazeteye, televizyona götürmedi. Yani hepsini internet üzerinden göndererek yaptı. O zaman bu mecranın ne kadar önemli olduğunu anlamaya başladık ama şimdi gördüğüm bir şey var tabii, bu bizim için tehlike. Siyaset kurumu bizim için kutsal bir kurumdur, benim için öyledir. Yani siyasetçi de öyledir çünkü halkın ifadesini ve halkın talebini devlet denilen kuruma yansıtan ve devleti halkın yapan irade siyaset iradesidir. Yani onun için siyaset kurumu her sistemde hep vesayet altına alınmaya çalışılır. Ben yeni ortaya çıkan bu dijital mecralardaki hegemonyanın devletlerden ziyade siyaset kurumunu bir egemenlik altına almaya çalıştığı bir sistem olarak görüyorum. Başka bir şey daha ifade edeyim: Kendi içimizde bu tartışmalar yapılabilir, yapılsın devam etsin, bunun bir zararı yok çünkü kendi içimizde, kendi bulunduğumuz güçlerle bu tartışmaları yapıyoruz ama bizden daha önemli ve büyük güçler var, bu mecraları elinde tutan, bu musluğun başında olan güçler var ve bu güçler burada oluşturdukları, oluşturacakları iklimlerle birlikte bir vesayet mekanizması elde ediyorlar. Bunun farkındayız veya değiliz. Sistematik bir şekilde siyaset kurumunu ve devleti yönetenlerin üzerine bu süreçte gelindi ama benim öngörüm şu: Çok daha fazla gelinecek. Bunun yeni bir vesayet süreci olduğunu ifade etmek isterim. Yani eksik bir şey söyleyebilirsiniz, fazla bir şey söyleyebilirsiniz, bunun hukuksal bir karşılığı vardır ve hepimiz buna tabiiyiz ama idari olarak, iradi olarak bir şirketin... Yani, yanlış söylemeyeyim, 2020 yılında toplam 22 bin hakaret aldım. Ben İstanbul'da suçun önemli olduğu bir mahallede büyüdüm. Sarıgöl Mahallesi dediğiniz zaman İstanbul'da belli bir mahalledir. Bunun içinde ben ağız açılmamış küfürler duydum. Hayatımda hiç şey yapmadığım küfürlerle karşı karşıyayım sosyal medyada ve ben İçişleri Bakanım. Yani ananıza, hanımınıza, çocuğunuza, ailenize küfür edildiği zaman... Yani biz bunu keyif için yapmıyoruz, böyle bir şey olabilir mi ya? Böyle bir şeyle karşılaşılabılır mi? İzmir'de adam... Hakikaten ben küfrün envaiçeşidini duydum, çocukken hepimiz duyduk yani ben de öyle bir mahallede büyüdüm. Ben hayatımda ağız açılmamış küfür duydum ve neticede... Yani sonucusu hiçbir şey değil. Bu böyle katlanılabilir bir iş değildir. Bunun oluşturulan bir iklim sonucu meydana geldiğini ve bunun bir vesayet olduğunu iddia ediyorum.

Şimdi, tehlikeli bir şey daha yapılıyor bunun da geçmiş siyasetçi kimliğim ile bugün de devlette görev aldığım kimliğimle söylemek istiyorum. İki tehlike var. Özgürlük ile adaleti karşı karşıya getirmek bir insanlık suçudur. Bunu çok net söyleyeyim. Özgürlük ve adalet karşı karşıya gelemez. Özgürlük ile güvenlik parametresini dünya yanlış değerlendiriyor. Güvenlik özgürlük için vardır, özgürlük güvenlik için yoktur. Bunu çok net söyleyeyim ama biraz önce sizin söylediğiniz bir başkasının alanındaki

özgürlüğe müdahale etmek de esas itibarıyla bir adalet meselesidir, hakkaniyet meselesidir. Yani hepimizin adalete ve hakkaniyete ihtiyacı var. Adalet ve hakkaniyet olmadıktan sonra hangi özgürlüğü yaşayabilme şansına sahip olabiliriz ve özgürlüğün tanımı ne olur? Ama dünyada farklı bir eğilim söz konusu ve bunu isteyenler dünyanın egemenleridir. Çok net söylüyorum yani. Ellerinde güç olanlardır. Silahı en güçlü olanlar, iletişim ağı en güçlü olanlar, parası en güçlü olanlar, kendi bastıkları topraklarda adaletin sorgulanmasını istemeyenlerdir. Bu kadar basit. E, bizi de basmaya çalışıyorlar, bunu da görüyorum yani ve adalet ve özgürlük kavramları -buralarda olabilir olmayabiliriz ama- bu kavga bizim çocukluğumuzdan itibaren yapılan bir kavgadır. Ya, 1960 darbesinin kavgası sadece bir siyasi kavga değildir, “Ya, bir adam niye asıldı, asılmalı mıydı?” kavgasıdır. 1980’e kadar gelen meselelerin kavgası bir hakkaniyet kavgasıdır, bir adalet kavgasıdır. Bundan sonraki kavgalar da, 28 Şubat da başörtü meselesi, sadece insanların dini kıyafetlerine yönelik bir özgürlük meselesi değildir, bir adalet meselesidir, bir hakkaniyet meselesidir yani. Onun doğurduğu sonuçtur başörtüsü meselesi ve inanç meselesi. İnsanların inançlarıyla ilgili değerlendirmeleri tartışılmaya başladığı andan itibaren veya kültürleriyle ilgili, kimlikleriyle ilgili meseleler tartışılmaya başladığı andan itibaren bu sonuç böyle olacaktır, bu kadar basit. Burayı böyle kurgulamadıkdan sonra... Ha, şu yanlış anlaşılmasın, bizim itirazlarımız dönem dönem -yani konu söylendiği için söylüyorum- siyasi itirazlar, iç itirazlar olarak anlaşılabilir. Ya, bizim kavgamız da, itirazlarımız da dışa yönelik itirazlardır. Hep de öyle olmuştur. Bu toprakların itirazları hep öyle olmuştur, hep dışa yönelik itirazlar olmuştur, başka itirazlar yok. Egemenliği altına almaya çalışıyorlar, biz buna karşıyız. Ben, bugün tam da Twitter’den Facebook’a, hepsiyle çok uzun zamandır bunlarla, bu mecralarla ilgilenen bir adamım ben. Her şey yapılabilir yani bu mecralarda. Musluğun başındaki kişi her şeyi yapabilir. Şimdi, affedersiniz yani Whatsapp neyin derdine düştü? Niye? Ben sizin verilerinizi izleyebilirim, izleme imkânına sahip olabilirim derdine niçin düştü yani? Neden düştü? Sadece o değil, acaba geçmişte bıraktığı izlerden korkmasının sonucu olabilir mi? Yani Whatsapp’ın çözüm dosyalarının kaç milyon dolara dünyada elden ele değiştiğini hepimiz duyuyoruz, biliyoruz, yaşıyoruz, görüyoruz. Nasıl izlendiğini, nasıl izlenmediğini. Şimdi, bu bizde yok ama bu bir tekel oluşturuyor ve bu tekel etkili bir sonuç oluşturuyor. Ben, bunun bir vesayet oluşturduğu kanaatindeyim. Bu yaşadığımızda daha işin başında olduğumuzu düşünüyorum. Bu konuda daha büyük bir... Yani dönem dönem petrolü nasıl kullanmışlarsa, dönem dönem diğer unsurları nasıl kullanmışlarsa, insan gücünü kölelikte nasıl kullanmışlarsa bugün de bunu kullanacaklar, kullanmaya devam edecekler düşüncesindeyim. Zeynep Hanım’ın söylediği de bunun içerisinde aslında, güvenlik neyi söylüyor, neyi söylemiyor.

Deniz Bey, “Sizden sonra mı başladı, önce mi başladı?” Yani ben, Hükümetin politikasını yürüten bir adamım, benim cirmim ne. Bu politikaların tamamı buralarda Hükümetimizin oluşturduğu politikalar. Ben yoğunlaşmış olabilirim belki yani yüzde 10 daha fazla yoğunlaşırım ama bu politikalar burada yürüten politiklardır. MAKS da öyle, diğerleri de öyle, daha doğrusu Türkiye’nin... Şöyle düşünüyorum ben, hayatı da böyle görüyorum hep, siyaseti de böyle görüyorum: Rahmetli Menderes gelmiş, köylerle şehirleri birleştirmiş. Rahmetli Özal gelmiş -Demirel de, onu da söyleyeceğim- şehirlerle şehirleri birleştirmiş, daha doğrusu büyük şehirleri birbirleriyle otobana bağlamış. Ne kalmış sonra? Şehirlerle şehirleri bölünmüş yollarla birleştirmek, onu da Tayyip Erdoğan yapmış. Şimdi, sistem yürüyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Arada bizimkiler de bir şeyler yapmıştır. Azıcık bir şeyler yapmıştır.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Herkes yapmış. Ben onu Meclis konuşmamda da söyledim. Yani işin başından itibaren bu Türkiye’de herkes bir katkı koyuyor, katma değer koyuyor. Ana akslar vardır, ana akslarda yapılanları tarif etmeye çalışıyorum. Celal Bayar, Adnan Menderes,

Fatin Rüştü Zorlu adaya giderken Bayar bakıyor buğulu bir hava var, havayı dağıtmak için “Fatin, anlat bakalım, Avrupa Birliğine nasıl gireceğiz?” diyor. Yani yolculuk başlıyor, oradan işte Ankara Anlaşması’ydı, daha sonraki süreçlerdi, daha sonra rahmetli Özal’ın attığı adımlardı, ardından diğer adımlardı, Cumhurbaşkanımızın 2004 veya 2005 yılında attığı adımla bir Avrupa Birliği... Yani süreç ilerliyor Türkiye’de.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – İsmet Paşa’da imzayı atmış.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Nükleer santral meselesi de bu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hep siz derken CHP’nin...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Kayserililer gibi konuşuyor, sağın karşısı diyor, sol da demiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yani bütün durumlarda Türkiye’nin kendine ait bir meselesi var, bu yürüyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani devlet politikası var, tüm partiler iktidara geldiğinde aslında onu takip ediyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama şöyle, bu tercih meselesi bir de. Şimdi her siyasi partinin kendine ait bir şeyi var. Kimisi sosyal politikaya ağırlık verir, kimisi teknolojiye ağırlık verir, kimisi şeye ağırlık verir. Bizim yol aldığımız nokta burası. Çünkü dünyayla rekabet etmeliyiz biz bu alanda ve bu alanda bizim partimizin de Hükümetimizin de ortaya koyduğu süreç rekabet. E-devleti kendisine ait bir politika hâline getirmiş ve kendi bakanlıklarında yarışıyor. Bak, ben ne diyorum? E-başvuruyu ilk önce ben yaptım. Ben, başka bir partiyle veya başka bir kurumla yarışmıyorum; kendi bakanlıklarımız arasında bir rekabet yarışı ve bunun da kendine ait bir sonucu oluşuyor yani. Onun için, bu politikalar Hükümetimizin ortaya koyduğu ve hakikaten Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu, devletin de ihtiyaç duyduğu politikalar.

Yine, bir soru daha var, o da şu: “Uyuşturucuyla mücadelede ödül.” Biz uyuşturucuyla mücadelede ödül veriyoruz. Buradaki ihbar hatlarında da ödül veriyoruz ama uyuşturucuyla mücadelede, bize daha çok kullanıma yönelik de geliyor, bizim ona da ihtiyacımız var. Uyuşturucuda daha ziyade satıcılık, ticaret, kaçakçılık, bütün bunların üzerine bir ödül mekanizması var. Bu ödül mekanizmasına eğer bu UYUMA’dan gelirse, 112’den gelirse onlara da ödül veriliyor; hatta son bir yılda değiştirdiğimiz bir kanunla bunu biraz daha arttırdık yani bu ödül mekanizmasının çeperini biraz daha arttırdık.

Sanal kumar meselesiye hem bizim hem MASAK’ın işi. Yani biz sanal kumarla uğraşyoruz ve burada yaklaşık 50 milyar dolarlık bir şey var, etrafımızda dönen bir tablo var. Bu konuda önemli adımlar atıldı, atılacak, atılıyor da ama mesele sanal olunca yani burada birtakım üsler var, üslerin üzerinden bu gerçekleşiyor ama buna yönelik 2021 yılında...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Üsler derken?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başka ülkeler var, tabii tabii yani komşularımız da var, merkezler de var. Ondan sonra, oralarda ciddi alanlar oluşturuluyor ama bu konuda da Siber bizim Türkiye içerisindeki uçlarını... Mesela bu işlerin baronlarından bir tanesini iki yıl önce aldık, içeriye koyduk; kıyamet koptu, bir ülkeyi o yönetiyordu. Türkiye’ye geldi, yakaladık, adam kaçmak için her şeyi yaptı ama içeride, şükürler olsun. Yani bu konularda çok iyi takip ediyoruz, acımasızız ama o üslere müdahaleyi nasıl gerçekleştireceğiz, o bizim alanlarımızdan bir tanesi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sayın Bakanım, şöyle ilginç bir durum var. Biliyorsunuz, Milli Piyangonun şans oyunu çekilişleri 1 Ağustos 2020 tarihinde Sisal Şans'a ihaleyle devredildi. Bunu alan şirket de yüzde 51 Demirören Grubu, yüzde 49 da Sisal SPA. İtalyan Sisal SPA'nın resmî oyun oynatma sitesi Sisal.it -şu anda da girerseniz göreceksiniz- Türkiye'de yasa dışı kumar oynattığı için kapalı. Yani böyle bir ibare de var dolayısıyla böyle bir çelişki de var. Hem o üslerle mücadele etmek, evet, gerekiyor belki -zannediyorum, en fazla kapatılan kumar sitesi de Amerika'da olması gerekiyor, Uzak Doğu'da yine var birçok site- ama eğer bir ihbar sistemi geliirse -ben tekrarında ifade etmek istiyorum- gerçekten büyük bir darbeyi bütün vatandaşlar hep birlikte, el birliğiyle vurmuş olacak. Sizin de işiniz büyük ölçüde kolaylaşacak diye düşünüyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şöyle, yani buna ait bir ihbar sistemi düşünülebilir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Ödül sistemi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ödül ve ihbar sistemi sanal kumara yönelik de düşünülebilir, bunda haklısınız. Yani bunu da biz kendi şeyimize alalım. Bunda haklısınız.

Bu konuda, Zeynep Hanım'ın sorduğu yine siber farkındalıkla ilgili -buraya koymadık ama özellikle sunumda var- biz, siber IDS, Siber Suçlar Başkanlığında çocuklarımızla ilgili, gençlerimizle ilgili ve vatandaşlarımızla ilgili bir farkındalık projesi oluşturduk ve sırf burada yani SİBERAY'la ilgili yani sahayı temizlemek... Bunu Yeşilay gibi düşünün, Yeşilayın uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadelesi aynen siber bağımlılıkla mücadele. Yani bununla mücadele ve bu bahsettiğimiz kirli alanlarla mücadelede bir çalışmamız devam ediyor. Yaklaşık 421.547 kişiye... Şu anda yeni başladı bu SİBERAY. SİBERAY üzerinden verildi, daha önce verilenler de var yani toplu eğitimlerimiz. Çağ bir de şunu getirmeye başladı. Eskiden toplu eğitimler verilirken her alanda eğitim veriliyordu ama şimdi alanlar o kadar kendine ait özerkleşti ki bu alanların her birinde çaba sarf etmek gerekir ve biz de buna uymaya gayret gösteriyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopter kazasıyla ilgili kabiliyete ulaştık mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şunu söyleyeyim, bizim Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde şu anda Türkiye'nin ortaya koyduğu, içinde bulunduğu teknolojik donanım ile o günkü teknolojik donanımın, dünyanın da teknolojik donanımın da aynı olmadığını herhâlde ölçebiliriz. Bir, burada bir kasıt varsa zaten şu anda mahkemede yani ulaşmamak bir kasıtsa. Bunu mahkeme kendisi yargılıyor ve bir sonuca ulaşacak. Bu konudaki ihmaller karşındaki gerekli cezaları da mahkeme verdi. Ben ona çok girmek istemem yani mahkemenin alanına müdahale etmemek için.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben yine de size ilave tespit ettiğim, takip edildiğinde delil olarak elde edilebilecek bazı hususlar var -çıktısını da aldım- onları size teslim edeceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Memnuniyetle.

Ama burada şunu söyleyeyim: Bizi teknolojinin ulaştırabileceği her yere şu anda ulaşabilme kabiliyetimiz var. Bizim böyle bir problemimiz yok. Yani Türkiye'de bir hesap olur, biz Türkiye içerisinde bu hesaba ulaşırız. Yani mahkemenin verdiği izinle birlikte, kanunla biz bu hesaba ulaşırız. Bir kişi bir yerde -sizin bahsettiğiniz gibi- bir kazayla karşı karşıya kalır, biz buna ulaşırız ama buna nasıl ulaşırız? Bunu söyleyeyim: Buna teknikle ulaşırız. Eğer orada telefon çekiyorsa, eğer orada bir baz istasyonu söz konusu ise -öyle mi?- buna bir teknik olmadan ulaşabilme kabiliyetine bugün de sahip olamayabilirsiniz ama bu kasıt mıdır, değil midir? Buna ait bizim de teknik desteğimizle mahkeme, yargı bu konulardaki çabayı ortaya koymaya çalışıyor. Yani zihnimizde bence şöyle oluşması

lazım, buna da itiraz etmemek gerekir. Bu olaydan bağımsız bir şekilde söylüyorum: Ulaşılabilme ihtimali bugün de var. Yani ulaşılama ihtimali; bir, iklimdir, hava koşullardır ki ben de o seçimde -biliyor musunuz bilmiyorum ama- o helikopteri bir sonra kiralayan bendim. Yani o helikopterle Of'tan Bayburt'a ve Gümüşhane'ye...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yani düşmemiş olsaydı siz o helikoptere...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tabii, oraya gelecekti, oradan helikopter bize gelecekti, biz o helikopterle gidecektik. Yani burada bu helikopterin kendi teknik eksikliği olabilir, başka bir şeyler olabilir. Bu tartışmayı esas itibarıyla mahkeme değerlendirecek.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - “Kurumlar arası bir koordinasyonu biz dijital ortamda sağladık.” dediğiniz için aslında ben bunu gündeme getirdim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama bir şey söyleyeyim, bakın.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Orada özel sektör GSM operatörleriyle verileri alıp, eşleştirip kesiştirme konusunda kaybedilen zamanın üstü hâlâ karanlık, o açıdan diyorum. Şu anda o, en azından bu koordinasyonu daha hızlı yapabilecek bir yeteneğe geldi mi? 2009 yılında oldu çünkü.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Teknik arkadaşlarımız burada ama yine söyleyeyim, onlara da söz vereceğim ama şöyle bir şey var: Şimdi, sizin eğer...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Vatandaşımız bu güveni hissedebilir mi yani?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çok büyük bir oranda, geçmiş orandan daha çok yüksekte hissedersiniz ama sistem yukarıda asılı değilse sizin alanı daraltmanız çok zor olabilir. Sistemin yukarıda asılı olması lazım yani sizin sisteminizin yukarıda asılı olması lazım. Bugün, yaygınlaştırmamız o kazanın olduğu 2009 tarihinden itibaren çok fazla.

Söyleyeceğin var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT BAŞKANLIĞI ŞUBE MÜDÜRÜ KÜRŞAT BAŞARAN BAŞOĞLU - Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; ben, Emniyet Genel Müdürlüğü Temsilcisi, Şube Müdürü, Kürşat Başoğlu.

Az önceki bu teknik kazalardaki teknik tespitlerle ilgili olarak Sayın Bakanımın da söylediği üzere iletişimin altyapısına bağlı olarak bu kabiliyet artıyor ya da azalabiliyor ama ülkemizde iletişim ihtiyacından doğan bu altyapı iyileştirmeleri o günkü döneme göre çok fazla yapıldı.

Yine, az önce Sayın Bakanımın sunumunda yer alan proje entegrasyonlarında, daha önceki dönemlerde bir 112, 155 araması yaptığımız zaman karşınızdaki operatör sizin konumunuzu, bilginizi manuel olarak sizden aldığı bilgilerle doğruluyordu. Az önce anlatılan MAKES Projesi, AFAD Projesi, 112 Projesi, 112 bünyesinde 155, 156, 157, 110 projelerinin entegrasyonu ile arayan kişinin konum bilgisi; eğer GSM aramasıysa operatörlerden alınan desteklerle, eğer kullanılan bir uygulama vasıtasıyla bu çağrı ya da talep başlatılmış ise hem uygulamanın o an için aktif olan ve merkeze gönderdiği konum kabiliyeti hem de yine, operatörlerin sağladığı konum bilgileriyle desteklenerek operatöre bir iş, vaka olarak aktarılıyor ve bundan sonraki bütün sahada son noktadaki şahsa iletilene kadar bu olay, bu vaka bu konum bilgileriyle beraber aktarılıyor. Dolayısıyla, konum tespitinde teknik altyapı varsa herhangi bir gecikme, aksaklık ya da hata payı burada kişi ya da operatörün inisiyatifine bırakılmıyor.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Bu kazada var mıydı böyle bir konum eksikliği?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ya, şimdi, biz o konuda bir cevap verirsek mahkemenin işine girmiş oluruz.

Müsaade ederseniz bir de Sabit Akın Zaimoğlu, İstihbarat Başkanımız...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIÑOĞLU – Sayın Bakanım, özellikle son süreçteki bütün telefonlarda GPS sistemi var. Kişi, konum bildirirken, GPS’de de bağlanıp yer, konum tespiti yapılabilirken eski teknolojilerde birçok telefonda siz düğmeye basmadan merkezî düzeyde baz istasyonundan konum alma, sadece istikamet ve yön alma şeklinde olabiliyordu. Her baz istasyonu üzerinde 3 veya 4 tane vektör vardır, o vektörler sadece istikamet verirler ki bu yaklaşık -açık havada, önünüzde engel yoksa- 20 kilometreye kadar değişebilen bir konum yeri verme gibi bir neticeyle karşılaşabiliyorsunuz. O mahkeme konusuna girmeden, genel itibarıyla o dönemde siz sadece o baz istasyonunun tam adresini bildiğinizde o vektörlerin verdiği açıları da biliyorsanız sadece istikamet tespit edebiliyordunuz. Noktasal veri -yine söylüyorum- 5 kilometreden 20 kilometreye kadar değişen bir alan tespitiyle sınırlıydı. Bugün daha çok telefonlarda hem değişen teknolojiyle birlikte hem de belli veri kalemlerinde noktasal veri tespit edilebiliyor ki Sayın Bakanımın talimatıyla hazırlayacağımız AFAD Projesi’nde kişi düğmeye bastığında noktasal veriye, kişiye ulaşabilecek şekilde yazılımını yapmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Noktasal yeri bulabileceğiz yani.

Evet, teşekkür ederiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O dönem için de “2 ile 20 kilometre arasında bir alan tespiti yapılıyor” kısmına, ben elektrik mühendisiyim, teknik olarak size katılmıyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIÑOĞLU – Birden fazla baz istasyonu varsa kestirme yapılabilir, tek baz istasyonunda mümkünatı yok, bugün de mümkünatı yok. Tek baz istasyonu, tek kestirmeyle sizin noktasal veri alabilmeniz telefonda GPS özelliği yoksa mümkün değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam. Yani birçok olunca...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIÑOĞLU – Birden fazla olunca kesinlikle o zaten yapılabilir. İki üç kestirme yapıp ikisinin orta noktası tespit edilebiliyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – İstihbarat Başkanımız da buradaymış, ben fark etmedim kendisini, hoş geldiniz.

Şimdi, Sayın Bakanımız güvenlik konusunda özellikle dinleme falan yasa dışı işlemler konusunda o kadar açık bir tavır koydu ki sormadık ama kaçağı yakalamak konusunda yani biri yasa dışı bir dinleme yaptı, geçmişte Fetullahçılar bunları yaptılar. Böyle bir nüve Emniyetin içinde, devletimizin içerisinde böyle bir şey yapmaya çalıştı? Kaçağı yakalamak, bunları yakalamak konusunda güvenlik sistemimiz önceki Fetullahçı döneme göre hangi aşamadır şu anda?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIÑOĞLU – Sayın Bakanım, biz şu anda tüm istihbarat birimlerimiz; mülkiye müfettişleri, polis başmüfettişleri ve yereldeki il emniyet müdürleri, valilerimiz haricinde istihbarat personeli tarafından, sıralı amirler tarafından yılda minimum 4 defa denetleniyor ve bu denetleme raporları merkeze aktarılıyor. Şu andaki sistemimizde BTK, mahkeme ve ilgili dinleme birimi ve merkez, 4 yerden kontrolden geçmeden tek bir dinleme yapılamaz, tek bir kişiyle ilgili usulsüz tespit yapılamaz. Bir, kişiyle ilgili suç kaydını çıkarıyorsunuz, o suç kaydıyla ilgili mahkemeye gidiyorsunuz, “Biz bu şahsı şu örgütsel faaliyetinden dolayı dinlemek istiyoruz; konumu şudur, adresi şudur, telefonu şudur. Telefon kime kayıtlı? BTK’de şudur.” Bu, mahkeme kararını aldıktan sonra BTK’ye yazıyoruz, BTK’deki hukuktan sorumlu ilgili hâkim arkadaşımız inceliyor, bu usule uygun mudur, değil midir? Şayet, usule uygun değilse tekrar mahkeme itiraz ediyor “Bu dinleme kararı usule uygun değildir, dinleyemezsiniz.” diyor, mahkeme

bir daha inceliyor. Ondan sonra usule uygunsuz tekrar İstihbarat Başkanlığına, İstihbarat Başkanlığı üzerinden de ilgili birime. Yani hiçbir ilin kendi başına, İstanbul da Ankara da Adana da Diyarbakır da kendi başına karar alıp sahte isimle İMEİ üzerinden veya başka bir şey üzerinden dinleme yapması mümkün değil. Bütün her şeyimiz kayıt altında ve sisteme kayıtlı. Hiçbir şekilde de bu dinleme kararları silinebilen veri değildir, ilanihaye saklanan verilerdir.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Önleyici tedbirler anlamında dinleme, telefon dinlemesi ya da teknik takip, bunlarla ilgili kararlar hangi aşamada, nasıl denetleniyor?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIİMOĞLU – Bütün anlattığım hususlar önleme dinlemesiydi zaten, adli değil.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Peki, sizin dışınızda MİT dinleme yapabiliyor mu? Jandarma dinleme yapabiliyor mu? Hangi devletin güvenlik birimleri dinleme yapabiliyorlar?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIİMOĞLU – Dinleme yapabilecek birimler, önleme dinlemesi yapabilecek birimler: MİT, Emniyet İstihbarat ve kendi bölgesiyle sınırlı kalmak kaydıyla Jandarma dinleme yapabiliyor. Bütün kriterler hepsi de BTK üzerine, aynı, saydığım silsile üzerinden yapılabilir.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bu silsile Fetullahçı terör örgütünün devletteki gücü sırasında aynı şekilde vardı. Gene çeşitli aşamalardan geçen kontrol mekanizmaları vardı. Onlar bunları aşmışlardı. Siz geçmiş deneyimlerden yola çıkarak yeni unsurlar eklediniz mi bu güvenlik bariyerlerine?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANI SABİT AKIN ZAIİMOĞLU – Daha önceki denetlemeler bu kadar sıkı değildi. Ben dahi defaten dinlenmiş, bundan mağdur olmuş bir kişi olarak söylüyorum. Hatta ve hatta mahkeme başkanını kendi telefonunu imzalatacak bir sistemden bahsediyorsunuz, İMEİ üzerinden götürdü. Bununla ilgili alınan tedbirlerle kişinin farklı kişilerle suç gerekçesi oluşturmadan veya farklı yöntemlerle yapılabilecek dinlemeleri önleyecek şekilde hem denetlemelerimizi artırdık hem kayıtlarımız sürekli güncel olarak tutuluyor, sürekli kontrol altında, o noktada en ufak bir sıkıntı yok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, çok teşekkürler.

Bu konular önemli ama toplantımızın gündemine bağlı kalarak... Sayın Bakanım, sizin de toplantılarınız vardır herhâlde...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Var. Bir de akşamleyin de Sayın Cumhurbaşkanımızla Karadeniz'e geçeceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çok kısa, otuz saniye bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Son kez buyurun.

Kapatıyoruz sonra arkadaşlar müsaadenizle.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sorum şu: Daha önce bazı bombalama eylemleri olmuştu, burada çift plaka kullanımı olmuştu. Bu konuyla ilgili tedbir alabiliyor musunuz? Nasıl alıyorsunuz?

İkinci sorum da şu: Genelde trafik kazalarında, kara yollarında şehir içinde kamera, gelen aracın plakasını çekiyor ama araç geçtikten sonra ön plaka kapalıysa arka plakayı görecektir bir kamera sistemi yok. Bu da bence bir güvenlik açığı gibi duruyor. Hatta ben bizzat kendim de bir kaza yaşadım. Arkadan çarpan aracın ön plakası kapanmış, kaçıyor. Arka plakayı da hiçbir kamera görmediği için hâliyle arabayı tespit etmek İçişleri Bakanlığı mensupları açısından çok ciddi mesai gerektiren bir duruma dönüştü.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada şunu söyleyeyim, yani bu gazeteci arkadaşlar da bu kısmı yazmasınlar ama şunun tartışılması lazım Türkiye’de, bizden sonra tartışılır mı bilmem. Eskiden “çipli plaka” diye bir şey çıkmıştı, çok itiraz edildi, özgürlükler, kişisel özgürlükler falan. Ya, zaten çipli plakaya gerek yok, şu, çip yani. Bundan sonra çipli plaka bunun yanında çok masum bir şey kalıyor yani hakikaten çok masum bir şey kalıyor.

Şimdi, bir, biz ilk geldiğimizde şunu yaptık: Hatırlarsanız, Doğu’dan ve Güneydoğu’dan gelen bombalı araçlar vardı, bombalı araçlar geliyorlardı ve patlatıyorlardı. Ben İçişleri Bakanı olduğumda da Kayseri’de Komando Tugayının orada bir patlama olmuştu, Allah rahmet eylesin, çok acı bir olaydı. Burada şunu gerçekleştirdik: O dönem PTS sistemleri jandarma ile polis arasında entegre değildi ve PTS sistemleri bu kadar yüksek ve fazla değildi. Yaklaşık üç ay içerisinde PTS sistemlerini jandarma ile polis arasında entegre ettik. Yani adam Hakkâri’den giriyor, Edirne’den çıkıyorsa birbirini atlayarak polis ve jandarma bunu takip edebilme kabiliyetine sahip.

İki: Başka bir şey yaptık, bu PTS sistemlerinin öyle bir akli var ki ikiz plakayı bir yerde gördüğü zaman şak diye kesiştiriyor, çakıştırıyor ve alarm üretiyor.

Üç: Biz o dönemlere ait şunu yapmıştık, gene var aslında: 3, 2, 1 adlı bir güvenlik sistemi oluşturduk. Böyle birinci halka, ikinci halka ve üçüncü halka. Yani en yüksek alanda birinci koda geçiyor, daha orta bir alanda ikinci koda ve üçüncü koda. Şehirlerin giriş ve çıkışlarında sadece bu plaka tanıma sistemlerine yönelik şeyler kurduk.

Dört: Yine, başka bir şey yaptık. Mesela adam ana yoldan gelmiyor da ara yoldan geliyor. Bu ara yollara yönelik –son günlerde böyle çok işler olmadığı için gündemimizde olmayan bir iş ama bu gelişmeyi yapıyoruz- mobil plaka tanıma sistemlerini jandarmada ve poliste oluşturduk. Yani sizin o gördüğünüz mobil sistemler aynı şekilde araçlarda da oldu ve o yollarda şok uygulamalar yaparak bunu engellemeye çalıştık. Bir de o dönemlerden önce aldığımız bütün ifadelerle onların güzergâhlarını da tespit ettik. Bunlar hangi güzergâhtan geçiyorlar, nereden geçiyorlar, nereden geçemiyorlar? Bu konularda bir şey daha yaptık, PTS’lerle yaklaşık 100 bin civarında kent güvenlik yönetim sistemi kameralarımız var, onları da birbiriyle entegre edebilme kabiliyetine sahip olduk. Yine, bu Plaka Tanıma Sistemi’ni biraz önce söylediğim bütün sistemlerle entegre ettik. Kim kimdir, nerededir, neyin nesidir? Yani onu akıllı bir hâle getirdik. Bizim Güvenlik ve Acil Durum Koordinasyon Merkezine gelerseniz, aslında sistem orada nasıl işliyor, çok net bir şekilde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Gördüm ama arka plakayı okuyan bir sistem görmedim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Doğru, arka plaka okuyan bir sistem yok. Yani şöyle arkadan çeken bir sistem...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE HABERLEŞME DAİRE BAŞKANI VEKİLİ MUSTAFA KOÇOĞLU – Efendim, arkadan geçen bir sistem yok ama bu araç ilk defa trafiğe çıkmadıysa mutlaka farklı zaman dilimlerinde farklı bir PTS’den ön plakası geçmiştir ve çıkmıştır. Soruşturmacı birimler bunu tespit eder, onun üzerinde çalışırlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben hızlı tespit etme ve hızlı karar verme açısından...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Doğru söylüyorsun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani en azından belirli noktalarda bile olsa faydalı olur.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama orada o çipli sistem bizde olsa o çipli sistem hem bunu sağlar hem de daha birçok akaryakıt kaçakçılığının önüne geçer, diğer kaçakçılıkların önüne geçer. Bir de orada başka şeyler de var, burada söyleyemiyorum, o, hakikaten halkın daha güvenli bir şekilde yaşayabilmesini temin edebilecek bir hâli ortaya koyar düşüncesindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sayın Bakanım, Ravza Hanım'ın son bir söz talebi var, tam üç saat oldu ve hakikaten çok verimli, değerli bir toplantı oldu.

Buyurun Ravza Hanım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok kısa Kıymetli Başkanım, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, teşekkür ederim, soru için de teşekkür ederim. Bir dönem benim kullandığım araç çift plaka olarak kayda düşmüş, Emniyetin ne kadar güzel çalıştığını, her girdiğimiz şehirde, önden arkadan bizi yakalayıp... Bu vesileyle birçok polis memuru arkadaşımın size saygılarını, hürmetlerini ilettiğini hatırlatmak isterim. O zaman demiştim ki: “Asıl plakayı niye yakalamıyorlar? Neden devamlı yakalanan benim?” Bu manada sistem çok hızlı işliyor ve demin ifade ettiğim gibi her girdiğimiz ilde anında araçlarla anons edilerek filmlerdeki gibi...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Son bir cümleyi söyleyeyim, sakın unutmamak lazım: Suç üretenler de bizim kullandığımız gibi teknolojik modelleri bizim gibi yükseltiyorlar. Yani bunu hiç unutmamak lazım, onlarla beraber de bir yarış hâlindeyiz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Fatma Başkanımız da geldi, Ekrem Bey de geldi Komisyonumuza, teşekkür ederiz.

Çok değerli milletvekillerim, çok Kıymetli Bakanım, gerçekten çok verimli, çok ufuk açıcı bir mütalaa ve değerlendirme toplantısı oldu, teşekkürlerinizden dolayı teşekkür ediyorum.

Bu GAMER'i ben gördüm, gerçekten Amerikan filmlerinde gördüğümüz inanılmaz bir duvar ve duvarda bir sanal operasyon var, aksiyon işliyor, çok gurur duydum Türkiye adına ve en kısa zamanda biz de bu sizin davetinize Komisyonumuzla istişare edip icabet etmek isteriz, çok teşekkür ediyoruz.

Bugün çok değerli bir toplantı gerçekleştirdik, sizlere ve Değerli Bakanımıza ve Bakanlığımızın temsilcilerine teşekkür ederek, görüşülecek başka bir konu olmadığından Komisyonumuz bugünkü toplantısı tamamlamıştır.

Ben hepinize tek tek teşekkür ediyorum, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.45

